

Årsberetning
'Kureren'
2025-26

D A N S K E
LANDSKABSARKITEKTER

Forsidefoto:

De fem Halder af Erik Brandt Dam arkitekter og Charlotte Skibsted Landskabsarkitekter. Vinder af Dansk Landskabspris 2025.

Bygherrer: Naturstyrelsen

Samarbejdspartner: Professor Martin Zerlang, Cornelius + Vøge og ARTELIA

Foto: Jens Lindhe

Danske Landskabsarkitekters generalforsamling 20. marts 2026

16.00 Velkomst og præsentation af key-note speaker // **16.10** Festforelæsning med Günther Vogt // **17.00** Pause med forfriskninger // **17.20** Generalforsamling del 1 // **18.30** Pause med vin og snacks // **19.00** Generalforsamling del 2 // **19.50** Afslutning // **20.15** Middag på restaurant Madklubben Frederiksberg

Som meddelt i indkaldelsen afholder Danske Landskabsarkitekter ordinær generalforsamling

HVORNÅR

Fredag den 20. marts 2026

HVAD TID

kl. 17.00 – 20.00. Generalforsamling og keynote-speakers

HVOR

Københavns Universitet, Festauditoriet
Bülowsvej 17, 1870 Frederiksberg C

TILMELDING

Du skal tilmelde dig generalforsamling via dit LOGIN på Danske Landskabsarkitekters hjemmeside

TIDSRIST

Tilmelding til generalforsamling og middag
senest d. 11. marts

Fraværende medlemmer kan stemme ved fuldmagt til generalforsamlingen. Fuldmagten udstedes i 2 eksemplarer. Det ene skal være DL i hænde senest d. 19. marts, det andet eksemplar medbringes af fuldmagtindehaveren. Ingen kan disponere over mere end 2 fuldmagter.

Fuldmagten kan kun omfatte de punkter, der er opført på dagsordenen.

Danske Landskabsarkitekters vedtægter kan downloades fra foreningens hjemmeside under faneblad "OM OS" – Om foreningen.

Torben Madsby, Landskabsarkitekt EFFIKT
Fotograf: Rasmus Hjortshøj

Side	Indhold
7	DAGSORDEN
8	BESTYRELSENS BERETNING
24	VIRKSOMHEDSPLAN, 2026-27
28	ØKONOMI
	4.1 Regnskab for 2025
	4.2 Budget 2026 /medlems- og kontingentudvikling
	4.3 Regnskab, budget og medlemskontingent indstilles til godkendelse
40	VALG
	5.1 Valg af medlemmer til bestyrelsen
	5.2 Valg af parlamentarisk revisor og suppleant
	5.3 Valg til medlemmer af Landskabs redaktionsudvalg
	5.4 Valg af medlemmer til Retsudvalget
	5.5 Valg af medlemmer til Bedømmelsesudvalget
	5.6 Valg af IFLA / IFLA Europe delegat
43	INDKOMNE FORSLAG
44	BERETNINGER
	Permanente udvalg
	7.1 Bedømmelsesudvalget
	7.2 LANDSKABs redaktionsudvalg
	7.3 Retsudvalget

Side	Indhold
46	Ad hoc udvalg 7.4 Nye Linjer i Landskabet/Cirkulær Økonomi 7.5 Dansk Landskabspris 7.6 Tænk tank
51	Repræsentationer 7.7 IFLA/IFLA Europe 7.8 Dansk Byplanlaboratorium 7.9 Nordisk Vejforum (NVF) Miljøudvalget 7.10 Frøkildeudvalget 7.11 Vejreglerådet/Vejdirektoratet 7.12 Dansk Center for Lys/jury for Den Danske Lyspris 7.13 Udvalget for forstligt formeringsmateriale 7.14 Det Særlige Bygningssyn/Kulturstyrelsen 7.15 Green Cities 7.16 Hillerød Kommunes Arkitekturråd 7.17 Have & Landskab udstilling / Advisory Board 7.18 Arkitekter Uden Grænser
66	8.0 EVENTUELT

2.0 BESTYRELSENS BERETNING 2025/26

Intro af Martin Hedevang Andersen

Året 2025–2026 har været et begivenhedsrigt år for Danske Landskabsarkitekter. Vi har arbejdet med store samfundsordere som Den Grønne Trepark, bynatur, biodiversitet og udviklingen af mere bæredygtige løsninger i by og landskab. Samtidig har foreningen været aktiv i en lang række faglige debatter, samarbejder og arrangementer, hvor landskabsarkitekturens rolle i den grønne omstilling er blevet tydeligere.

Et af de områder, der har fyldt mest i løbet af året, er nedskæringerne på landskabsarkitektuddannelsen ved Københavns Universitet. Det har været et sejt arbejde at forsøge at påvirke udviklingen og bidrage til dialogen om uddannelsens fremtid. Derfor har det også været særligt rørende at opleve den brede opbakning fra hele branchen, hvor arkitekter, planlæggere, forskere og organisationer har stået sammen om at understrege betydningen af en stærk og tværfaglig landskabsarkitektuddannelse.

Når jeg skriver denne introduktion, er det samtidig med bevidstheden om, at det bliver min sidste årsberetning som forperson. Jeg har besluttet, at jeg ikke genopstiller til bestyrelsen ved den kommende generalforsamling.

At være forperson for Danske Landskabsarkitekter har været utroligt givende, lærerigt og – helt ærligt – en konstant optur. Jeg har mødt mange engagerede mennesker og fået lov til at arbejde for et fag og et fællesskab, som betyder meget for mig. Det har været både inspirerende og meningsfuldt at være med til at sætte landskabsarkitekturen i spil i nogle af de vigtigste diskussioner om vores fælles fremtid.

Beslutningen handler ikke om manglende lyst – tværtimod. Men jeg er blevet far, og det har naturligt ændret på, hvordan jeg prioriterer min tid og energi. Derfor har jeg ikke længere det overskud, som rollen som forperson fortjener. Det føles derfor rigtigt at give stafetten videre nu, mens jeg stadig har lyst til at engagere mig i foreningen – blot i en mindre rolle.

Jeg har altid set det som et privilegium at få lov til at repræsentere vores fag og vores fællesskab, og jeg har aldrig taget for givet den tillid, jeg er blevet vist.

Jeg vil derfor gerne rette en stor tak til alle medlemmer for engagement og opbakning.

Tak til de mange dygtige bestyrelsesmedlemmer, jeg har haft fornøjelsen af at arbejde sammen med gennem årene, og til vores samarbejdspartnere i branchen. Og en særlig tak til sekretariatet, som altid har haft min ryg og været klar til at føre nye idéer ud i livet.

Tak for tilliden, samarbejdet og opbakningen gennem årene.

Presseklip. Bestyrelsen arbejder benhårdt på at få politisk indflydelse på DL's mærkesager samt bidrager med debatindlæg til presse. Fotokollage: Ida Svensson Levin.

Ny analyse: Den grønne trepart mangler klare visioner for fremtidens landskaber

AKTUELT / 08.12.25

Forpersonens klumme: En attraktiv fremtid kræver handling

AKTUELT / 07.01.26

Debat: Hva' for et København vil du ha'?

Byrummonitor

AKTUELT / 06.09.25

Åbent brev fra branchen: Det giver ingen mening at forringe landskabsarkitektuddannelsen på grund af statens manglende evner som bygherre

Danske Landskabsarkitekter har indsendt høringssvar vedrørende landsplandirektiv for udviklingsområder 2025

AKTUELT / 03.09.25

Danske Landskabsarkitekter til IFLA Europe i Bruxelles

AKTUELT / 19.12.25

Opråb: Nedskæringer truer landskabsarkitektuddannelsens kernefaglighed

Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet
Universitetet besparelser – uden at tænke på

Jyllands-Posten

LOG IND

Debatindlæg • 16. jan. 2026 kl. 15:20

Grøn trepart risikerer at omdanne Danmark til Excel-landskaber

...er tabt, hvis vi ikke tænker anderledes. Grøn trepart rummer potentialet til at åbne op for nye muligheder, men der skal vokse frem, risikerer vi at lukke det på

DL-Nyt: Hvilket 'Grønt Danmark' ønsker vi os?

AKTUELT / 17.12.24

Robuste landskabsløsninger og den nyeste viden kan styre den grønne trepart i mål

...skabet som vi kender med langstrakte markeder og små landsbyer og bugtet kystlinje. Det kræver fuld underskrifter ændret

Debatindlæg i Ingeniøren: Omlægningsplanerne er afleveret, men hvor er visionen for fremtidens landskaber?

Danmark står midt i den største omstilling af det åbne land siden landboreformerne. Den grønne trepartsaftale giver en historisk mulighed for at skabe sammenhængende natur, beskytte grundvandet, styrke biodiversiteten og udvikle attraktive landskaber tæt på beboelse. Skal det lykkes, kræver det, at vi tør være visionære, så omlægningen ikke ender som en kvælstofreduktion.

Generalforsamling 2025

Danske Landskabsarkitekters generalforsamling blev afholdt den 28. marts 2025 på Aarhus Arkitektskole. Som optakt til generalforsamlingen blev traditionen tro indledt med et fagligt oplæg fra en international gæst. I år holdt den prisbelønnede catalanske landskabsarkitekt Martí Franch Battlori en inspirerende forelæsning under overskriften Time Lapses – research through ongoing practice. Her præsenterede han tegnestuens arbejde fra Girona i Spanien og gav et indblik i sin poetiske og forskningsbaserede tilgang til landskabsarkitektur.

Generalforsamlingen blev igen i år afholdt i Aarhus som led i foreningens praksis med jævnlige placering af arrangementet uden for hovedstaden, så medlemmer fra hele landet får bedre mulighed for at deltage. Aarhus Arkitektskole lagde gæstfrit auditorium til både forelæsning og generalforsamling.

Der var i år valg til bestyrelsen samt til redaktionsudvalget for Landskab. I forbindelse med valgene blev der rettet en stor tak til de afgående bestyrelsesmedlemmer Lise Hansen Thorsen, Freja Kynde og Rikke Kastoft samt studentrepræsentant Ruben Utke Acs for deres engagerede indsats i bestyrelsesarbejdet.

Der blev også rettet en tak til Margrethe Holmberg og Bente Ulrikke Weinrich for deres mangeårige arbejde i redaktionsudvalget.

På generalforsamlingen blev der desuden taget afsked med Elzélina Van Melle, som efter ti års engageret indsats – heraf seks år som international IFLA-delegat – trådte tilbage. Der blev samtidig valgt en ny international IFLA-delegat for en treårig periode.

Bestyrelsen

Danske Landskabsarkitektens bestyrelse. Fra venstre: Martin Hedevang Andersen, Fanny Møller, Catrine Hancke, Mette Bruun Yde, Victor Grau Hansen, Marina Rets, Stephan Gustin, Matthew Poot & Emilie Kjeldsen Kjær. Ikke til stede: Kira Reiter. Fotograf: Nana Reimers

I løbet af dagen præsenterede Jeremy Dennis arbejdet i Danske Landskabsarkitekters Tænketaank. Tænketaanken arbejder med faglige temaer som blandt andet biodiversitet, transformation og registrering af betydningsfulde haver samt bidrager til foreningens høringssvar i blandt andet fredningssager. Der er fortsat interesse for at udvide kredsen af medlemmer for at sikre en bred faglig og geografisk repræsentation.

Foreningen takker Aarhus Arkitektskole for at lægge lokaler til arrangementet samt de mange medlemmer, der deltog i årets generalforsamling.

Revling Prisen 2025

Ved Danske Landskabsarkitekters generalforsamling blev Revling Prisen 2025 tildelt landskabsarkitekt MDL Anders Busse Nielsen. Anders arbejder til daglig som projektleder for skovrejsning i Naturstyrelsen og driver desuden virksomheden LANDFORCE – Landscape and Forest Consult.

Revling Prisen blev indstiftet af bestyrelsen i 2021 og gives til et medlem, der i særlig grad har bidraget til at bringe landskabsarkitekturen ud i den brede offentligheds bevidsthed.

Prisen blev tildelt Anders Busse Nielsen for hans store engagement i den offentlige debat om fremtidens danske landskaber i forbindelse med Den Grønne Trepert. Gennem debatindlæg, oplæg og medieoptrædener har han bidraget til at sætte fokus på, hvordan de kommende omlægninger af landskabet kan formes, og hvilken rolle landskabsarkitekter kan spille i udviklingen af fremtidens grønne Danmarkskort.

Med sit arbejde har Anders Busse Nielsen været med til at synliggøre fagets perspektiver i en vigtig samfundsdebat og styrke forståelsen for landskabsarkitekters rolle i den grønne omstilling.

Bestyrelsen ønsker Anders Busse Nielsen et stort tillykke med den velfortjente pris.

Strategiseminar 2025

Bestyrelsen afholdt sit årlige strategiseminar den 27.–28. juni på Hotel Hesselet på Fyn. Seminaret dannede rammen om to intensive dage med faglige oplæg og drøftelser af foreningens strategiske arbejde i det kommende år.

Temaet for seminaret var forholdet mellem aktivisme og lobbyisme, som led i arbejdet med Danske Landskabsarkitekters femårige visionsplan. Bestyrelsen ønskede at skabe et fælles grundlag for, hvordan foreningen bedst kan arbejde for medlemmernes interesser og samtidig styrke sin rolle i den offentlige debat om den grønne omstilling.

Seminaret blev indledt med oplæg fra Jeppe Kalnæs fra Den Grønne Ungdomsbevægelse og Tobias Zacho Larsen, politisk direktør i Arkitektforeningen. Oplæggene dannede afsæt for en drøftelse af, hvordan foreningen kan balancere rollen som faglig interesseorganisation med ønsket om at være en tydelig stemme i den grønne samfundsdebat. Samtidig blev det understreget, at foreningen med fordel kan samle sine kræfter om et begrænset antal mærkesager for at styrke gennemslagskraften i den offentlige debat.

Med udgangspunkt i visionsplanen arbejdede bestyrelsen videre i mindre arbejdsgrupper med konkrete initiativer for det kommende år. Arbejdet koncentrerede sig især om tre temaer: Den Grønne Trepert, Høstdebatten 2025 samt udviklingen af et bæredygtigt manifest i pixibogsformat.

Arbejdet med Den Grønne Trepert har til formål at identificere, hvor landskabsarkitekters kompetencer kan bringes i spil i de kommende arealomlægninger, og at formulere en række faglige anbefalinger til processen. Anbefalingerne forventes blandt andet at indgå i debatten ved Høstdebatten 2025.

Der blev desuden arbejdet videre med planlægningen af Høstdebatten, hvor fokus vil være på landskabsarkitekternes rolle i implementeringen af trepartsaftalen. Her vil resultater fra et igangværende udviklingsprojekt om landskabsarkitektfaglige kompetencer i det åbne land indgå som en del af grundlaget for debatten.

Endelig blev arbejdet med et bæredygtigt manifest igangsat. Manifestet skal udformes som et kort opslagsværk med faglige statements, der kan inspirere landskabsarkitekter til at arbejde mere konsekvent med bæredygtige og naturbaserede løsninger i praksis. Strategiseminarer gav et vigtigt afsæt for bestyrelsens videre arbejde, og de første initiativer er allerede sat i gang.

Ny analyse om fremtidens landskaber i den grønne trepart

I oktober 2025 blev analysen Fra lukket land til åbent landskab offentliggjort. Analysen sætter fokus på de landskabelige og planfaglige udfordringer i implementeringen af Den Grønne Trepartsaftale og peger på et markant behov for at styrke de tværfaglige kompetencer i arbejdet med omstillingen af det åbne land.

Danmark står over for en historisk omlægning af arealanvendelsen, hvor hensyn til klima, natur og landbrug skal forenes i nye landskabelige strukturer. Analysen er baseret på interviews med 23 nøgleaktører i otte kommuner og viser, at kommunerne arbejder intensivt på de første omlægningsplaner for udtagning af lavbundsgrunde og reduktion af kulstof. Samtidig efterspørger kommunerne i stigende grad kompetencer, der kan bidrage til at udvikle helhedsorienterede visioner for fremtidens landskaber.

Et centralt fund i analysen er, at der mangler konkrete forestillinger om, hvordan de nye landskaber kan formes, og hvordan samspillet mellem skov, landbrug, natur og rekreative områder kan tænkes sammen. Arbejdet med arealomlægning har i høj grad været teknisk og sektoropdelt, og der er derfor behov for fagligheder, der kan bidrage med rumlig forståelse, landskabsarkitektonisk formgivning og strategisk planlægning.

Analysen peger også på behovet for en stærkere involvering af borgere og lodsejere i processen. Her kan arkitekter, planlæggere og landskabsarkitekter spille en vigtig rolle i at skabe fælles billeder af fremtidens landskaber og understøtte dialogen mellem de mange interesser.

Strategiseminar

DL's bestyrelse og sekretariat samledes til det årlige strategiseminar som fandt sted i naturskønne omgivelser på Fyn i Hotel Hesselets have med Storebæltsbroen som bagtæppe. Bagerste fra venstre: Catrine Hancke, Victor Grau Hansen, Martin Hedevang Andersen, Lillian Thomsen. Forreste fra venstre: Mette Bruun Yde, Kira Reiter, Emilie Kjeldsen Kjær, Marina Rets, Matthew Poot. Ikke til stede på billedet: Fanny Møller, Stephan Gustin og Rikke Lund Paulsen. Foto: Nicky Andreas Puggaard Heinrichs.

Analysen er gennemført af Steder Skaber Folk i samarbejde med Advice A/S for Københavns Universitet, Dansk Byplanlaboratorium, Arkitektforeningen og Danske Landskabsarkitekter med støtte fra Dreyers Fond. Den danner et vigtigt grundlag for det videre arbejde med at koble teknisk viden, planlægning og landskabsarkitektonisk formgivning i implementeringen af Den Grønne Trepert.

Samarbejdet mellem partnerne fortsætter i 2026, hvor der arbejdes videre med at synliggøre og styrke landskabsarkitekternes rolle i den grønne omstilling. Der er allerede igangsat nye initiativer, som forventes at bidrage med yderligere perspektiver på udviklingen af fremtidens danske landskaber.

Høstdebat 2025 – Landskabsarkitekternes rolle i Den Grønne Trepert

Årets Høstdebat satte fokus på landskabsarkitekternes rolle i Den Grønne Trepert og de gennemgribende forandringer af Danmarkskortet, som Trepartsaftalen vil medføre over de kommende 20 år. Under temaet "Landskabsarkitekternes rolle i Grøn Trepert" samlede vi medlemmer og samarbejdspartnere til en højaktuel faglig debat om, hvor vores kompetencer bringes bedst i spil i gentænkningen af det danske landskab.

Debatten tog afsæt i resultaterne fra udviklingsprojektet "Landskabsarkitektfaglige kompetencer i det åbne land – analyse og strategi", og der blev undersøgt og drøftet, hvor og hvordan landskabsarkitekter bør inddrages i arbejdet med arealomlægning, naturgenopretning, skovrejsning og klimatilpasning. Høstdebatten var dermed et konkret led i bestyrelsens arbejde med at styrke fagets position i den grønne omstilling og sikre, at landskabsarkitekternes kompetencer tænkes strategisk ind i implementeringen af Treperten. Arrangementet blev afholdt i Fabrikken på Strandlodsvej og blev en stor succes med engagerede deltagere, høj faglighed og en livlig debat. Moderator Laila Kildesgaard ledte samtalen, og i panelet deltog Ellen Braae, Anders Busse Nielsen, Jakob Christian Østergaard og Rune Bugge Jensen, som bidrog med forskellige og supplerende perspektiver fra forskning, praksis og kommunal forvaltning.

Ud over den faglige fordybelse bød aftenen på gode muligheder for netværk og hyggeligt socialt samvær. For dem, der ikke havde mulighed for at deltage, eller som ønsker at gense debatten, er hele Høstdebatten samt de individuelle oplæg frit tilgængelige online via vores playliste "Høstdebat 2025".

Vi takker moderator, paneldeltagere og alle fremmødte for at bidrage til en kvalificeret og inspirerende debat og retter en særlig tak til vores sponsorer for deres opbakning og støtte til arrangementet.

Åben Tegnestue

Vi har fortsat med de populære åbne tegnestuearrangementer i samarbejde med FAOD. I 2025 besøgte vi bl.a. tegnestuen MASU Planning som gæstfrit åbnede dørene for os med et fagligt program og festlige bobler. Foto: Ida Svensson Levin

Bæredygtigt manifest til byggebranchen

På baggrund af bestyrelsens strategiseminar blev der igangsat et open call til medlemmerne for at indsamle erfaringer og gode råd til arbejdet med bæredygtighed i bygge- og anlægsprojekter. Formålet var at samle branchens viden og gøre den anvendelig i konkrete processer og beslutninger.

Bidragene er foreløbig samlet i et internt dokument Bæredygtigt manifest, der spænder bredt og rummer både overordnede refleksioner og praksisnære erfaringer. Flere peger på bynatur som et fælles læringsrum, hvor tværfagligt samarbejde kan styrke forståelsen af biodiversitet. Der gives eksempler på, hvordan bynaturprojekter kan bruges aktivt – både til formidling og til dokumentation af naturens udvikling over tid.

Andre bidrag retter blikket mod projektering og designvalg. Her fremhæves betydningen af at bevare eksisterende strukturer, genanvende materialer på stedet og arbejde med robuste løsninger, der kan vedligeholdes og udvikle sig over tid. Samtidig peges der på behovet for variation i beplantning og en mere bevidst stillingtagen til, hvornår nye projekter bør realiseres.

Som resultat af medlemmernes bidrag blev to af deltagerne interviewet om deres vigtigste pointer og erfaringer. Interviewene er anvendt som korte og mellemlange videoer og er delt via foreningens sociale kanaler.

Materialet fra Bæredygtigt manifest indgår i Danske Landskabsarkitekters bestyrelsesrapport for 2025 og der arbejdes videre med at udgive en digital pixibog der bidrager til at samle og synliggøre branchens erfaringer med bæredygtig praksis.

Danske Landskabsarkitekters generalforsamling 2025 blev afholdt på Arkitektskolen Aarhus. Traditionen tro startede dagen med en festforelæsning – hvor den prisbelønnede catalanske landskabsarkitekt Martí Franch Battlori var inviteret. Som festlig afslutning blev Revling Prisen uddelt til landskabsarkitekt MDL Anders Busse Nielsen.

General- forsamling

Nedskæringer på landskabsarkitektuddannelsen

I 2025 blev landskabsarkitektuddannelsen ved Københavns Universitet ramt af omfattende nedskæringer som følge af øgede driftsudgifter på fakultetet, blandt andet relateret til Niels Bohr Bygningen. Nedskæringerne har haft betydelige konsekvenser for uddannelsen og har særligt ramt designfagligheden.

Danske Landskabsarkitekter har i løbet af året været aktivt engageret i arbejdet med at belyse konsekvenserne af nedskæringerne og bidrage til at mindske de faglige skader. Foreningen deltog blandt andet i et fælles åbent brev sammen med en bred kreds af organisationer fra arkitektur-, plan- og landskabsbranchen, hvor der blev sat fokus på betydningen af at bevare uddannelsens tværfaglige profil.

Derudover har forperson Martin Hedevang Andersen deltaget i et møde med de studerende på uddannelsen, hvor situationen og de fremtidige perspektiver blev drøftet. Foreningen har også haft et konstruktivt møde med ledelsen på uddannelsen om, hvordan kvaliteten og bredden i uddannelsen bedst kan fastholdes i den nye situation. Som led i arbejdet med at styrke uddannelsens faglige position arbejdes der desuden på, at landskabsarkitektuddannelsen fremover kan opnå international akkreditering gennem IFLA.

Danske Landskabsarkitekter følger fortsat udviklingen tæt og arbejder for at sikre, at uddannelsen også fremover kan levere kandidater med de tværfaglige kompetencer, som samfundet og branchen efterspørger.

Hva' for et København vil du ha'? – Politisk topmøde om byens fremtid

I anledning af kommunalvalget i 2025 gik Danske Landskabsarkitekter sammen med Arkitektforeningen og Foreningen af Byplanlæggere om at samle spidskandidaterne til borgmesterposterne i København til debat om hovedstadens fremtid. Med valget den 18. november som bagtæppe satte vi fokus på de visioner og prioriteringer, der skal forme byens udvikling de kommende fire år.

Debatten kredsede om centrale temaer som renovering frem for nedrivning, boliger, flere grønne områder, mobilitet, mindre segregering samt håndtering af klimaforandringer.

I panelet deltog Christopher Røhl (B), Line Barfod (EL), Astrid Aller (SF) og Jacob Næsager (C), som gav deres bud på, hvilket København de ønsker at arbejde for.

Folkemødet 2026

DL var repræsenteret med både Mette Yde, Susanne Grunkin og Stephan Gustin – der alle var med i både oplæg, paneler og samlede en lille gruppe medlemmer til en faglig snak i solen.

Årets møde var i høj grad præget af 3part, skovrejsning og landbrugssnak – men der var også en stor optimisme at spore. En lyst til handling og en visionær og stræk faglig tone, hvor både kunstens rolle i landskabet stod ganske klart frem (i bl.a. Ny Carlsberg Fondens debat med bl.a. Mette Yde fra DL's bestyrelse med ejer af MBYland) og de dybere landskaber og vores behandling af undergrunden og vores kilometer lange markdræn blev sat under lup.

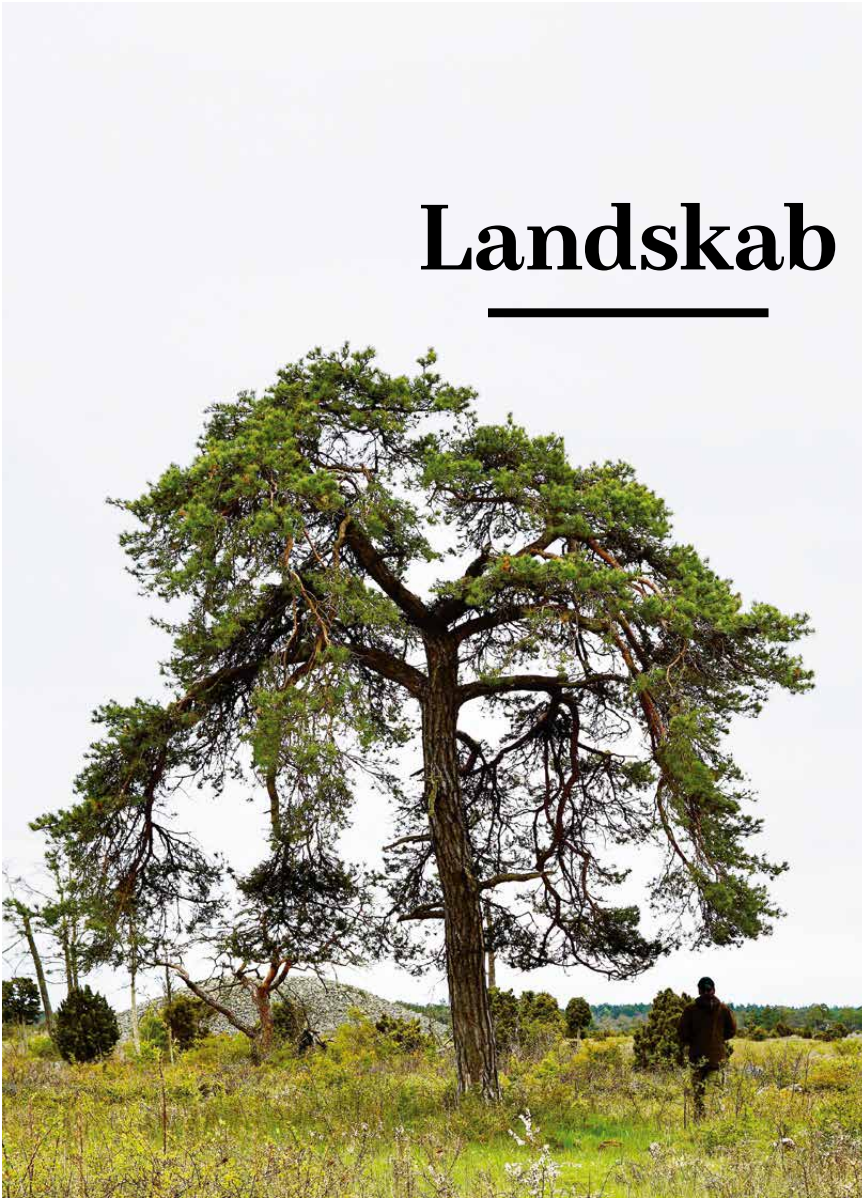
Folkemødet er efter min mening et værdifuldt fællesskab, hvor vi kan lade os inspirere – hvor vi kan mærke strømningerne i de mange debatter – og hvor vi selv kan påvirke en række vigtige spillere inden for landskab og planlægning.

Have & Landskab 2025 – fra tanke til handling

Danske Landskabsarkitekter deltog på Have & Landskab 2025 under temaet Fra tanke til handling, som også danner rammen om et aktuelt projekt i samarbejde med Københavns Universitet. Temaet gik igen i flere oplæg, der kredsede om, hvordan ambitioner om bæredygtighed, genbrug og biodiversitet faktisk kan omsættes til konkret praksis.

Landskab

Nr. 5–2025. Årgang 106. TEMA: Gotland og Fårø

Forsidefoto af et af årets otte flotte udgivelser af tidsskriftet Landskab, hvor Redaktionsudvalget i 2025 var på studietur til Gotland og Fårø. Resultatet blev et smukt temanummer fra turen. Udvalget fortsætter de næste år med at sætte fokus på de nordiske destinationer. Foto: Maja Kozak Dehlin

Blandt de centrale emner var genbrug af befæstelser, jord som byggemateriale og udvikling af mere naturprægede boligområder, der skaber værdi for både mennesker og natur. Et gennemgående spørgsmål var, hvordan beboere og driftspersonale kan inddrages aktivt – og hvad der sker, når visioner møder hverdagens drift og forvaltning. Blandt indslagene blev der præsenteret en drifttegnserie – et bud på en anderledes og mere visuel måde at formidle drift på. Jan Støvring var til stede med udstilling af Fra tanke til handling-initiativer. Fanny Møller deltog som ordstyrer og oplægsholder om fremtidens kirkegård, mens Signe Westergaard og Mette Bruun Yde bidrog fra scenen med oplæg om bæredygtighedsinitiativer.

Årets nye set up lagde øget vægt på vidensdeling og faglig fordybelse, en ramme der passer godt til Danske Landskabsarkitekter. Samtidig mindede formatet os om, hvor vigtigt det er at bygge bro mellem planlæggere og udførende.

Danmarks sejeste træ

Sidste år på Danske Landskabsarkitekters generalforsamling fremlagde Mette Bruun Yde, Jakob Sandell Sørensen, Fanny Møller og Jeremy Dennis et forslag til kampagnen Danmarks sejeste træ. For at løfte den store opgave har Danske Landskabsarkitekter indgået et samarbejde med den pædagogiske og socialøkonomiske landskabsarkitektvirksomhed BY RUM SKOLE om at udvikle den landsdækkende, flerårige kampagne.

Målet er at styrke børn og unges naturforbundethed og stedstilknytning ved at sætte spot på de træer, der allerede står der – dem med historierne, højden, hulhederne og hemmelighederne. Gennem undervisningsmateriale til folkeskolen og samarbejde med kommuner vil projektet give eleverne viden om træers liv og betydning – og måske skabe nye lokale helte i skolegårde og byrum.

Projektet er i udviklingsfasen. Vi har afholdt de første møder og arbejder aktuelt med fondsansøgninger for at realisere kampagnen og bringe Danmarks sejeste træ ud i klasselokalerne.

DAC Dialog: Træer er bynaturens superstjerner – men hvor bliver de af?

I efteråret 2025 satte Danske Landskabsarkitekter gennem netværket Nye linjer i landskabet og Københavns Universitet fokus på bytræernes vilkår til en debat hos Dansk Arkitektur Center.

Formålet var at sætte fokus på træers rolle og værdi i byens grønne strukturer – og ikke mindst at drøfte, hvordan vi skaber bedre rammer for, at bytræer kan etableres, udvikles og forvaltes langsigtet som en integreret del af sunde og bæredygtige bymiljøer. Cecil Konijnendijk præsenterede 3-30-300-reglen, hans internationalt anerkendte værktøj til strategisk bybegrønning, mens landskabsarkitekt Fanny Møller fra TræEnighed gav praksisnære perspektiver på pleje, bevaring og beskyttelse af træer.

Efter oplæggene fulgte en paneldebat med Tina Saaby, direktør Dansk Byplanlaboratorium, Morten Duong Jørgensen, Project Director, Kirkbi og Astrid Aller (SF), Medlem af Teknik- og Miljøudvalget, Københavns Kommune. Panelet repræsenterede hver deres ståsted – planlæggerens, bygherrens og politikerens – og bidrog med konkrete erfaringer og perspektiver. Samtidig blev arrangementet en fælles opkvalificering. Deltagerne blev klædt på med ny viden og nuancer, der kan bringes videre ind i beslutninger, udviklingsprojekter og politiske prioriteringer. Med fri adgang og livestream nåede oplæggene og debatten bredt ud.

Samarbejdet mellem Danske Landskabsarkitekter og Dansk Arkitektur Center fortsætter i 2026 – allerede den 3. marts står Fanny Møller igen på scenen på MorgenDAC med temaet: Er vi bange for træer i vores byer?

Byens Gulv 2026 – mellem kroner og rødder

Den 28. januar 2026 samlede konferencen Byens Gulv – mellem kroner og rødder planlæggere, forskere, kunstnere og fagspecialister på Københavns Universitet til en dag i træernes tegn. Med afsæt i både forskning, filosofi og kunst blev træet undersøgt som klimainfrastruktur, livsølle og rumskaber – fra mikrolivet omkring rødderne til kronerens skygge over byens gulv.

Keynote ved William Bryant Logan satte scenen med fortællinger fra New York og en insisteren på at se træer som vores ældre og lærere. Senere fulgte sanselige øvelser, personlige fortællinger om "mit yndlingstræ", faglige oplæg om røddernes vilkår under jorden og en debat om retten til plads i en undergrund fyldt med ledninger og infrastruktur.

Dagen mindede os om, at træer ikke er udskiftelige elementer, men langsomme medskabere af byens liv, sundhed og identitet. Skal vi have robuste og meningsfulde byer, må vi forstå hele træet: både det, vi ser, og det, der arbejder i det skjulte.

Dagen inden og dagen efter blev der afholdt en mindre netværksbegivenhed og en studietur i København, hvor både keynote og hans kunstner-hustru deltog og delte erfaringer. Danske Landskabsarkitekter arbejder bevidst med, at internationale keynotes ikke blot indgår i et enkeltstående program, men inviteres ind i flere små faglige sammenhænge. Det skaber bedre muligheder for gensidig inspiration og reel erfaringsudveksling – til gavn for både gæster og værtskab.

Ny national arkitekturpolitik

I 2025 blev Danmarks nye nationale arkitekturpolitik offentliggjort. Politikken opstiller otte centrale principper for udviklingen af fremtidens byer og landskaber og understreger arkitekturens rolle i arbejdet med bæredygtighed, natur og livskvalitet.

Folkemøde

Igen i år blev den yderste mole i Allinge Havn til et mødested for landskabsarkitekter, der deltog i dette års Folkemøde. Vi mærkede DL-fællesskabet. Ikke underligt havde det grønne vores opmærksomhed, men også andre samfunds- og fagaktuelle temaer op søgte vi og kunne dele og drøfte med hinanden, som på billedet i debatten om trepart og biodiversitet.

Foto: Susanne Renée Grunkin.

Danske Landskabsarkitekter har fulgt arbejdet med arkitekturpolitikken løbende og bi-draget med råd og faglige perspektiver gennem deltagelse i en række følgegruppemøder undervejs i processen.

For foreningen er det positivt, at landskabsarkitektur indgår som en væsentlig del af politikken. Flere af principperne peger direkte på betydningen af landskabsarkitektoniske kompetencer i arbejdet med blandt andet naturbaserede løsninger, klimatilpasning, biodiversitet, transformation af eksisterende miljøer samt udviklingen af stedsspecifikke kvaliteter i by og landskab.

Politikken fremhæver desuden vigtigheden af cirkulære principper i byggeriet, bedre udnyttelse af eksisterende ressourcer samt styrket tværfagligt samarbejde i udviklingen af fremtidens fysiske rammer.

Den nye arkitekturpolitik danner dermed et vigtigt grundlag for det videre arbejde med at styrke landskabsarkitekturens rolle i udviklingen af bæredygtige, levende og inkluderende byer og landskaber i Danmark.

National arkitekturpolitik præsenteret ved ECAP 2025

I november 2025 blev Danmarks nye nationale arkitekturpolitik præsenteret ved ECAP konferencen Green and Livable Cities – Shaping Urban Europe i København, hvor DL var inviteret til at deltage. Konferencen blev afholdt på Det Kongelige Danske Kunstakademi og satte fokus på arkitekturens rolle i udviklingen af grønne og levedygtige europæiske byer.

Forud for konferencen var der reception på DAC med gode muligheder for netværk, og konferencedagen begyndte med en byvandring gennem Middelalderbyen med Københavns stadsarkitekt. Undervejs fik vi adgang til Billedhuggerhaven ved Charlottenborg. Et historisk haveanlæg, som mange af os ikke tidligere havde besøgt. Det var en kort, men interessant besøg, der mindede os om, hvor meget der stadig ligger gemt i byen – og hvorfor det er vigtigt med en arkitekturpolitik, der også har blik for de historiske i landskabet.

Åben Land 2025

Danske Landskabsarkitekter var medarrangør af Åben Land 2025, der blev afholdt ved Kobæk Strand i Slagelse med fokus på Den Grønne Trepert og planlægningen af det åbne land. Foreningen deltog i arbejdsgruppen bag konferencen til den faglige dialog om helhedsorienteret planlægning, tidlig inddragelse og stedstilpassede løsninger. Konferencen samlede fagfolk på tværs af discipliner og understregede betydningen af samarbejde og vidensdeling i den grønne omstilling. Efterfølgende blev erfaringerne formidlet i en klumme i LANDSKAB, hvor refleksioner fra konferencen blev delt med medlemmerne. Arbejdet med Åben Land 2026 "Fra vision til virkelighed" er allerede i gang, og konferencen finder sted den 29.-30. april 2026. Danske Landskabsarkitekter bakker fortsat op om initiativet og håber at se mange medlemmer til endnu to dage med faglig inspiration og dialog om det åbne lands fremtid.

Masterclass med Cecil Konijnendijk: 3-30-300 i praksis

I november inviterede Københavns Universitet og Danske Landskabsarkitekter ved netværket "Nye linjer i landskabet" til masterclass og workshop med Cecil Konijnendijk – en af verdens førende eksperter i urban forestry og manden bag 3-30-300-reglen.

Dagen samlede 35 deltagere – heriblandt planlæggere, træspecialister, studerende, landskabsarkitekter, repræsentanter fra CONCITO, en af landets største bygherrer samt byplanlægger fra Frederiksberg Kommune, som præsenterede en konkret case fra kommunen.

Konijnendijk gav en grundig indføring i den forskningsmæssige evidens bag reglen: 3 træer skal kunne ses fra boligen, 30 % krondække i dit kvarter og maks. 300 meter til nærmeste grønne område. Dagen bød både på faglig fordybelse og konkret workshop med danske cases.

Der blev klækket idéer: studieture for politikere, beregning af træers økonomiske værdi, navngivning af markante træer og nye ritualer omkring træplantning. Fællesnævneren var klar: Træer er ikke et supplement til byen – de er en forudsætning. Masterclassen samlede branchen på tværs og gav deltagerne forskningsbaserede argumenter og ny energi til arbejdet for grønnere og mere robuste byer. Arrangementet blev praktisk organiseret af Jan Støvring, mens Jakob Sandell Sørensen og Mette Bruun Yde faciliterede dagens program og dialog.

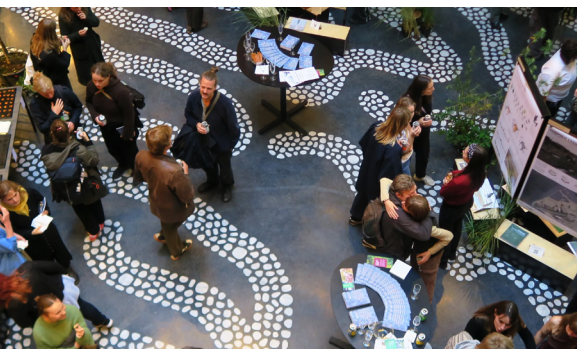
Høringssvar om træerne på Axeltorv

I december 2025 indsendte Danske Landskabsarkitekter høringssvar til lokalplansforslaget for Palads i København. Her peger vi på, at lokalplanens formuleringer reelt åbner for fældning af 24 bevaringsværdige træer, fordi genplantning er nok – og fordi der mangler økonomiske konsekvenser ved at fjerne de eksisterende træer.

Men træerne er ikke pynt. De er klimainfrastruktur. Hvert af de 24 store træer svarer i økosystemtjenester til 36 nyplantede. De skaber skygge, optager CO₂ og giver byrummet en menneskelig skala. Med fem ekstra etager oven på Palads bliver netop dét afgørende. Vi foreslog derfor klar og bindende beskyttelse, værdisætning af tabte økosystemtjenester og bedre krav til rodvolumen og vækstforhold. Nogle af de vigtigste kvadratmeter i byen ligger under jorden. Sagen blev samtidig uddybet i et debatindlæg i Ingeniøren, skrevet af Fanny Møller og Mette Bruun Yde. Debatindlægget nåede bredt ud og modtog stor opbakning, hvilket bidrog til at sætte yderligere fokus på træernes betydning for byens klima, biodiversitet og livskvalitet.

Byen Vågner arrangement i Aarhus Havn

En dejlig solskinsmorgen d. 14. august afholdt Malmos, Byens Netværk, Rådet for Bæredygtigt Byggeri, Arkitektskolen Aarhus og Danske Landskabsarkitekter et BYEN VÅGNER-morgenarrangement om bord på det smukke træslib Esther Jensen i Aarhus Havn. Temaet for arrangementet var, hvordan gør vi naturen målbar og mærkbar i byen? Omkring en tredjedel af Danmarks befolkning er bosat i de store byer, og den stigende urbanisering understreger behovet for at arbejde aktivt med naturen i byudviklingen.

Syvende afgangsudstilling på Københavns Universitet åbnede den 8. oktober i Copenhagen Plant Science Center på Frederiksberg Campus 28 afgangsprojekter var præsenteret. Her viste de nyuddannede landskabsarkitekter, hvordan fem års studier kan omsættes til visionære bud på fremtidens landskaber og samfund. Vores forperson, Martin Hedevang Andersen var inviterede taler og benyttede lejligheden til at lykønske de nye landskabsarkitekter. Foto: Ida Svensson Levin

Natur bidrager til biodiversitet, reducerer støj, lagrer kulstof og øger menneskers velbefindende. Så hvordan skal vi arbejde med at give naturen plads i byen? Og hvordan kan vi måle og dokumentere de forskellige tiltag?

Kaffen kunne nydes til oplægsholdere fra Rådet for Bæredygtigt Byggeri, Malmos/Idverde, Kirkbi Holding og Lytt Architecture, og efterfølgende debat, spørgsmål og diskussioner blandt alle deltagerne. Oplægsholderne havde pointer omkring tidlig involvering af drift, om den store værdi i at kommunikere om natur og om hvordan natur og biodiversitet begynder at fylde meget i den nye DGNB. Mens vi nikkede og klappede ad al den biodiversitet, lagde sidste oplægsholder fra land med investor-vinklen: ka det betale sig? Herefter var der fut i debatten, det var en rigtig hyggelig morgen med fagfælder fra alle dele af branchen.

Faglig Fest i Aarhus

En ny tradition er godt etableret – med vores faglige fest. Konceptet er ganske simpelt; Vi inviterer alle planlæggere, landskabsarkitekter og urbane planlæggere til en hyggelig aften med netværkssnak, mad og et par faglige oplæg. I 2026 var det de gode folk fra C. F. Møller, der lagde lokalerne til, søgerede for en god indretning og en fantastisk udsigt over byen og havnen. Med omkring 85 deltagere har det igen i år en god succes, hvor 3 bestyrelsesmedlemmer fortalte om DL's arbejde, nye arrangementer og årshjul, og hvor vi havde ikke mindre end 7 små faglige og meget forskellige oplæg om vores fag: Mette Hønholt Guldbrandt fra C.F. Møller, Mads Tenney Jordan fra LYTT, Charlotte Baad fra Aarhus Kommune, Jens Kinch fra AART, Fanny Møller fra Træenigheden, Egle Urbanaviciute fra ArkPlan og afgangsstuderende fra Arkitektskolen i Aarhus, Johan Hvidtfeldt Rahbek.... Kæmpe tak til jer alle.

Næste gang? Vi ændrer nok en smule på konceptet til næste gang, hvor vi gerne vil have flere af kommunerne i spil, da de sidder med en række meget væsentlige udfordringer som kan være meget relevante for mange. Samtidig vil vi også gerne invitere flere studerende med – som repræsentanter for fremtiden.

Nordisk møde i Stockholm

Landskabsarkitektforeningerne fra hele Norden mødtes i slutningen af august 2025 i Stockholm til det årlige nordiske møde. Her blev der udvekslet erfaringer, diskuteret fælles udfordringer og lagt planer for fremtidigt samarbejde, hvor EU's naturgenopretningslov var højt på dagsordenen.

Landene udvekslede status på deres nationale indsatser på EU's naturgenopretningslov, som varierer betydeligt, og flere understregede behovet for fokus på kvalitet i restaurering.

Der blev enighed om at støtte nomineringen af lettiske Indra Purs som IFLA Europe præsident, sende et fælles brev om IFLA's struktur og styrke koordineringen gennem årlige online-møder. En opdatering af den nordiske samarbejdsaftale og en ny Nordisk Action Plan blev igangsat.

Deltagerne besluttede konkrete tiltag som fælles statistik, WhatsApp gruppe og delt arkiv. Mødet blev afrundet med en faglig ekskursion til Djurgården og Slussen. Forperson Martin Hedevang Andersen og daglig leder Lillian Thomsen deltog i mødet, og endnu engang kom vi hjem med god inspiration og styrkelse af det fælles nordiske samarbejde.

2.0 BESTYRELSENS BERETNING 2025/26

Kursusaktivitet

I det forgangne år blev der igen afholdt en række kursusforløb af Danske Landskabsarkitekter, som havde til formål at styrke de deltagende landskabsarkitekters faglige kompetencer inden for flere centrale områder, herunder regnvandshåndtering, biodiversitet, BIM og som noget helt nyt blev kurset Bæredygtighed specielt målrettet landskabsarkitekter tilføjet kursuskataloget.

Åben Tegnestue

Vi har fortsat med de populære åbne tegnestuearrangementer i samarbejde med FAOD. I 2025 besøgte vi tegnestuerne Danielsen Landskab og MASU Planning som gæstfrit åbnede dørene med fagligt program og festlige bobler for os. Vi planlægger en række nye åben tegnestue i 2026.

Hvad ved jeg arrangementer

Vi har faciliteret to faglige rundvisning gennem året:

På en strålende junidag, var medlemmer af DL inviteret til rundvisning på Tuborg Strandeng i Hellerup. Landskabsarkitekt MDL Julie Kierkegaard og Lars Hegnet Knudsen fra Julie Kierkegaard AS Landskabsarkitekter fortalte detaljeret og levende om projektet. Den 23. september var vi inviteret til rundvisning på Kronløbsøen i København hvor landskabsarkitekt MDL, Martin Hjerl fra tegnestuen STED viste rundt.

Medlemsportrætter

I løbet af 2025-26 har vi udgivet et medlemsinterview samt et portræt af en nyuddannede som fik mulighed for at præsentere sit speciale.

Nyhedsbrev

Vi har i 2025 udgivet 43 nyhedsbreve med nyt fra foreningen og hvad der sig inden for faget. Redaktionen bestræber sig på at lave et interessant og vedkommende nyhedsbrev til både medlemmer og eksterne abonnenter, og ugebrevet har i dag knapt 2300 abonnenter og en flot og stabil åbningsrate. Vi har fået implementeret et modul med mulighed for at købe top- og bundbanner annoncer i samarbejde med DGMedia som også står for annonceringen i tidsskriftet Landskab. Det første år har givet en god indtægt for foreningen.

SoMe

Sekretariatet bruger stadig mange kræfter i regelmæssige opdateringer på SoMe – meget i synergi med de nyheder som bringer i nyhedsbrevet. Men også andre kampagner primært på Instagram – både i stories som kører i 24 timer og de almindelige opslag. Antallet stiger stadig støt og vi er næsten oppe på 17.000 følgere – en tilgang på 3400 følgere på et enkelt år, hvilket vi er stolte af. Den månedlige medlems-take-over har vi fortsat med at lægge kræfter i, og det skaber god synlighed for vores medlemmer. Vi er stadig på Facebook og har 3600 følgere her. LinkedIn kører virkelig godt, og vi har nu 4800+ følgere. En flot tilgang på 600 følger på et enkelt år. Samlet set kommer vi bredt ud på de sociale medier.

Internt foreningsarbejde og økonomi

Der er afholdt 7 møder hvoraf et har været onlinemøde. Vi mødes fysisk bl.a. til årets strategiseminar som blev holdt på Hesselet på Fyn. Derudover blev et af møder afviklet ifm. Have & Landskabsmessen på Ledreborg Slot samt hos tegnestuen Lytt i Aarhus. Vi fortsætter med fysiske møder og satser på flere online møder, så der er mindre tidskrævende af rejse til møderne fra Jylland.

2.0 BESTYRELSENS BERETNING 2025/26

Antal medlemmer

Status på medlemstal er pr. 1. januar 2026 i alt 802 medlemmer. Samlet en lille tilbagegang på 10 fra 2025. Men glædeligt er der en stigning på ordinære medlemmer: Ordinære: 462 – Ordinære udland: 22 - Ledige: 23 – Sambo: 18 – Nyuddannede: 19 – Pensionister: 56 – Studerende: 199 – Æresmedlemmer: 3. Samlet set har bevægelse i ind- og udmeldelse været stabil – og 88 er meldt ud af foreningen i 2025 mod 80 udmeldte i 2024.

Økonomi

Regnskabet for 2025 udviser et samlet merforbrug på 256.444 kr. mod et budgetteret merforbrug på 83.717 kr. Dette skyldes en lang række faktorer bl.a. at overskudsandel på Landskab er mindre end forventet, ekstra bevilling til projektet Green Cities, regulering af feriepenge pga. højere lønudgifter, stigning i husleje, frokostordning og revision. Office 365 IT-licenser og support er stadig høje, og forretningsudvalget har i løbet af 2025 indhentet forskellige tilbud og indgået aftale med en ny IT-udbyder som tager over fra medio 2026 til en langt bedre pris. Udgiften til at flytte IT-udbyder bliver således tjent ind igen allerede det første år.

Udgivelse af tidsskriftet Landskab giver overskud på 29.000 kr. før Skat. Overskuddet er forskudt og fra regnskab 2024. Endeligt regnskab for 2025 foreligger først i april 2026.

Glædeligt at kontingentindtægter ligger stabilt, at vi har opnået mål med højere indtægt på sponsorer samt at bannerannoncer i nyhedsbrevet giver en god indtægt.

Med revisors anbefalinger på en nødvendig reserve på 690.000 kr. ligger foreningens egenkapital på 634.552 kr. lige under den anbefalede balance.

Outro af Martin Hedevang Andersen

Når man ser tilbage på året, står det tydeligt, at landskabsarkitekturen spiller en stadig vigtigere rolle i udviklingen af fremtidens byer og landskaber. Den grønne omstilling, arbejdet med natur og biodiversitet og de store forandringer i vores arealanvendelse kalder i høj grad på de kompetencer, som landskabsarkitekter bringer ind i arbejdet – både i planlægningen, i designet og i den offentlige samtale om, hvordan vi ønsker at udvikle vores fælles omgivelser.

Danske Landskabsarkitekter vil fortsat arbejde for at styrke fagets synlighed og gennemslagskraft. Det gør vi gennem samarbejder på tværs af branchen, gennem faglige arrangementer og netværk og ved aktivt at deltage i de politiske og faglige diskussioner, der former fremtidens landskaber.

Som denne beretning viser, hviler foreningens arbejde på et stærkt fællesskab af medlemmer, frivillige kræfter, bestyrelsesarbejde og et engageret sekretariat. Det er netop det fællesskab, der gør det muligt at løfte de mange initiativer, som tilsammen er med til at udvikle både vores fag og vores forening.

Jeg ser frem til at følge foreningens videre arbejde og til fortsat at være en del af fællesskabet – blot fra en lidt anden plads.

Tak for ordet.

Intro

Landskabsarkitekturen spiller en central rolle i en positiv samfundsudvikling og i udviklingen af byer og bomiljøer. Det kræver viden om helhed, fællesskab, tryghed, biodiversitet og bæredygtige klimaløsninger. Derfor skal vi løbende udvikle og styrke vores faglighed – og fortsat formidle den.

DL skal derfor:

- styrke vores fælles viden og interne videndeling
- udnytte omverdenens interesse for os – netværk, samarbejder, formidling
- levere rammer for, at vi sammen kan videreudvikle vores faglighed og kvalificere hinanden
- stille skarpt på strategisk formidling til omverdenen

Dette danner grundlag for Virksomhedsplanen 2026-27.

Formål med virksomhedsplanen

DANSKE LANDSKABSARKITEKTER's Virksomhedsplan er et principprogram for foreningens arbejde. Virksomhedsplanen skal fungere som fundament for bestyrelsens og sekretariatets arbejdsindsats i det kommende år. Virksomhedsplanen er udarbejdet af den siddende bestyrelse og beskriver de indsatsområder, der vil være i fokus det kommende år. Formålet med virksomhedsplanen er at have et strategisk og dynamisk redskab, der kan sætte rammen for bestyrelsen arbejde. Virksomhedsplanen tager afsæt i Visionsplanens fokus på løsning af klima-, biodiversitet- og ulighedskrisen.

Bestyrelsen

DL's bestyrelse består af 7 medlemmer og 2 suppleanter, der alle vælges på foreningens generalforsamling. Derudover vælger studentermedlemmerne én fælles repræsentant. DL's bestyrelse varetager den overordnede fagpolitik, og har ansvar for foreningens samlede økonomi. Bestyrelsesarbejdet er frivilligt og ulønnet. Formanden modtager dog et mindre vederlag, og bestyrelsens medlemmer er fritaget for kontingent.

Sekretariatet

DL's sekretariat består af en daglig leder, en deltidsansat koordinator samt studentermedhjælper, der er ansat af foreningen. DL finansierer desuden aflønningen af redaktøren for tidsskriftet Landskab.

Foreningens formål

Foreningen DANSKE LANDSKABSARKITEKTER er den faglige forening for landskabsarkitekter i Danmark. Foreningens formål er at fremme og højne kvaliteten af landskabsarkitekturen som grundlag for udformningen af det samlede fysiske miljø.

Med venlig hilsen

Foreningen DANSKE LANDSKABSARKITEKTER's bestyrelse / marts 2026

INDSATSOMRÅDER 2026-2027

Indsatsområde 1 – KOMMUNIKATION

Udadtil vil DL arbejde for at dække behovet for at formidle landskabsarkitekturens samfundsnyttige værdi og landskabsarkitektens stadigt stigende indflydelse. Indadtil vil DL arbejde for at dække medlemmernes interesse for faglige begivenheder og behov for faglig videndeling. Det vil ske ved at:

1. Være synlige i den offentlige debat henvendt til almenheden, samarbejdspartnere, politikere og øvrige beslutningstagere, bygherrer og brugere.
2. Sikre landskabsarkitektens faglighed i udviklingen af relevante politikker som Arkitektur-politikken, Den Grønne Trepert og National plan for kystbeskyttelse af Danmark.
3. At kommunikere både til og med medlemmer og til og med fagfæller inkl. de nordiske kollegaer med formidling af nyheder om dansk landskabsarkitektur, dansk by- og landskabsudvikling samt aktuel fagpolitik.
4. Udvikle og vedligeholde et voksende kursustilbud til gavn for foreningens medlemmer.

Nordisk Møde

I slutningen af august 2025 deltog DL i Nordisk møde, der fandt sted i Stockholm. Her var landskabsarkitektforeninger fra hele Norden samlet for at drøfte faglige og organisatoriske emner. Foto: Den Nordiske delegation med udsigt over Stockholms tage - fra venstre: Anna Forsberg (SE), Varpu Mikola (FI), Pia Kuusiniemi (FI), Linus Fredriksson (SE), Emma Lundborg (SE), Thorhildur Torhallsdottir (IS), Niels de Bruin (SE), Lillian Thomsen (DK), Martin Hedevang Andersen (DK), Birgitte Hellstrøm (NO), Line Steine Oma, (NO), Frida Bjorg Edvardsdottir (IS). Fotograf: Tobias Olsson, Sveriges Arkitekter.

Indsatsområde 2 – NETVÆRK OG PARTNERSKABER

Udadtill vil DL fortsætte samarbejdet relevante foreninger og andre aktører, der understøtter vores interesser og faglighed. DL vil samtidig søge opmærksomhed hos beslutningstagere som politikere og bygherrer. Indadtill skal DL sikre attraktive muligheder for, at medlemmerne kan netværke på tværs af alder, arbejdsplads og specialisering. Det gør vi ved at:

1. Indgå tværfaglige samarbejder om fælles mål, fælles arrangementer, om formidling af faglige holdninger i offentligheden og til beslutningstagere, så vi sammen bringer faget, uddannelsen og selve landskabsarkitekturen på dagsordenen.
2. Aktiviteter for medlemmerne som henvender sig så bredt som muligt både geografisk og tematisk, til yngre medlemmer som studerende og nyuddannede fra alle relevante uddannelsesinstitutioner og til erfarne medlemmer.
3. Fortsætte arbejdet med medlemspleje - både fastholdelse og tiltrækning af nye medlemmer inklusiv de studerende samt fortsætte arbejdet med sponsorpleje.
4. Øge fokuset på kvaliteten af landskabsarkitektuddannelserne og afsøge mulighederne for en IFLA Akkreditering.

IFLA, hvad foregår der?

IFLA World Council 2025 blev afholdt i Nantés, hvor DL's internationale delegat Susanne Renée Grunkin deltog sammen med repræsentanter fra IFLA's fem regioner. World Council handler om, hvordan landskabsarkitekter kan støtte hinanden på internationalt niveau, på organisatorisk plan og den vej igennem forløse potentialet for at skabe værdi for mennesker, samfund og planet. Foto: Gardenparty ved IFLA World Council i Nantés. Fra venstre: Ben Willsmore (AU), Susanne Renée Grunkin (DK), Varpu Mikola (FI), Birgitte Hellström (NO) og Vainius Pilkauskas (LT).

Masterclass med Cecil Konijnendijk

I 2025 inviterede Københavns Universitet og Danske Landskabsarkitekter v/netværket "Nye linjer i landskabet" til workshop og dialog med Cecil Konijnendijk – forsker og en af verdens førende eksperter i urban forestry og natur-baserede løsninger. Arrangementerne blev afholdt på hhv. KU og Dansk Arkitektur Center. Foto: Moses Løvstad

Indsatsområde 3 – LANDSKABSARKITEKTUR, SOM EN DEL AF LØSNINGEN PÅ KLIMA-, BIODIVERSITETS- OG ULIGHEDSKRISEN

Klimakrisen, biodiversitetskrisen og uligheden er tæt forbundne og udgør nogle af de største udfordringer, vi står overfor. Dette har været grundlaget for en femårig visionsplan, som nu skal gennemføres. DL vil arbejde på at udvikle metoder og principper samt formidle viden om disse kriser i kommunikation, arrangementer og kurser. Målet er at nå ud på tværs af skala, sektorer og generationer, med fokus på både de enkelte kriser og deres indbyrdes påvirkning.

1. Sætte landskabsarkitekturen i centrum for løsninger på klimakrisen ved at formidle ny viden, inspirere beslægtede fagområder og bidrage til udviklingen af metoder og lovgivning.
2. Styrke landskabsarkitekternes rolle i at fremme biodiversitet ved at sætte dagsordenen for bynatur, sikre høj faglig viden og deltage aktivt i den offentlige debat.
3. Fremme social bæredygtighed i landskabsarkitekturen ved at styrke fokus på trivsel, in-tegrere samfundstendenser og deltage aktivt i dialogen om ulighed.
4. Fremme en helhedsorienteret tilgang til klima, biodiversitet og social bæredygtighed ved at udvikle tværgående strategier og integrerede løsninger.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til generalforsamlingen i Danske Landskabsarkitekter

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Danske Landskabsarkitekter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2025, der omfatter resultatopgørelse, balance og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven og foreningens vedtægter.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2025 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2025 i overensstemmelse med årsregnskabsloven og foreningens vedtægter.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af selskabet i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

De anførte budgettal er ikke revideret.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol.

Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at selskabet ikke længere kan fortsætte driften.

Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

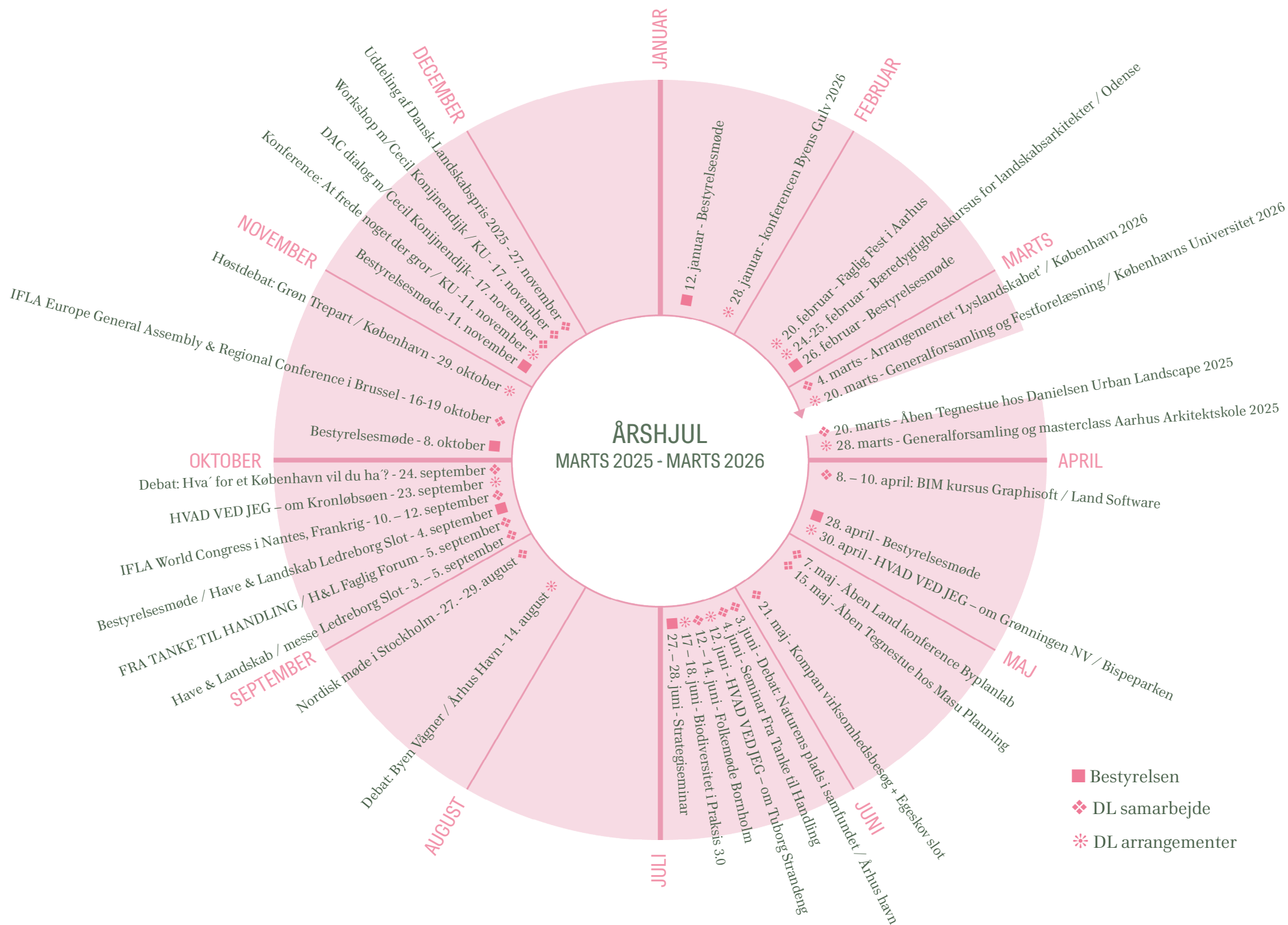
I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation. Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Næstved, d.

Statsautoriseret revisionsvirksomhed Revsbæk Revision
CVR-nr. 17 16 94 83

Søren Revsbæk
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. 12470

**RESULTATOPGØRELSE FOR TIDEN:
1. JANUAR - 31. DECEMBER 2025**

	Kr.	Budget 2025	2024
Kontingenter:			
DL kontingentindtægt	1.112.126	1.117.274	1.091.946
Kontingenter i alt	<u>1.112.126</u>	<u>1.117.274</u>	<u>1.091.946</u>
Landskab:			
Salg via kontingent	686.070	761.726	698.793
Honorarer og oversættelser	-36.134	-50.000	-45.931
Studietur indtægt	65.000	0	58.100
Studietur udgift	-58.759	0	-71.803
Udviklingspulje	<u>-5.804</u>	<u>-10.000</u>	<u>0</u>
Landskab i alt	<u>650.373</u>	<u>701.726</u>	<u>639.159</u>
Sponsorer			
Indtægter	385.951	400.000	244.167
Mødeudgifter	<u>-652</u>	<u>-1.000</u>	<u>-1.275</u>
I alt	<u>385.299</u>	<u>399.000</u>	<u>242.892</u>
Salg af ydelser:			
Salg af diverse ydelser (herunder annoncer)	58.000	60.000	41.000
I alt	<u>58.000</u>	<u>60.000</u>	<u>41.000</u>
Kursusvirksomhed:			
Indtægt	240.870	66.000	474.195
Udgift	<u>-217.597</u>	<u>-10.000</u>	<u>-451.250</u>
I alt	<u>23.273</u>	<u>56.000</u>	<u>22.945</u>
Projekter:			
Dansk Landskabspris indtægter	213.133	30.000	0
Dansk Landskabspris udgifter	-215.445	-30.000	-30.000
Arrangementer	-56.615	-30.000	-57.042
Arrangementer (indtægt)	55.946	0	34.928
Høstarrangement udgifter	-79.052	-50.000	-28.247
Høstarrangement indtægt	17.250	0	750
<i>transport</i>	-64.783	-80.000	-79.611
Opdatering WEB	-21.250	-20.000	0
DL bidrag til Green Cities	-50.000	-25.000	-10.000
Folkemøde	-5.655	-10.000	-14.444
Udvikling kompetencer	0	-12.500	0
Udvikling nyhedsbrev	0	0	-4.750
Bannerannoncer DL nyhedsbrev	97.643	50.000	0
I alt	<u>-44.045</u>	<u>-97.500</u>	<u>-108.805</u>
IFLA:			
Medlemskontingent indtægt	59.363	56.811	60.549
Rejser og repræsentation	-6.895	-5.000	0
Kontingent	<u>-32.910</u>	<u>-29.000</u>	<u>-32.899</u>
I alt	<u>19.558</u>	<u>22.811</u>	<u>27.650</u>

	Kr.	Budget 2025	2024
IFLA EUROPE:			
Medlemskontingent indtægt	39.377	37.874	40.165
Rejser og repræsentation	-8.873	-6.000	-649
IFLA Europe udlæg retur	4.034	0	0
Kontingent	<u>-32.910</u>	<u>-29.000</u>	<u>-32.899</u>
I alt	<u>1.628</u>	<u>2.874</u>	<u>6.617</u>
Nordisk Styrelsesmøde:			
Rejser og repræsentation	-14.343	-12.000	-11.543
Nordisk sekretariat	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
I alt	<u>-14.343</u>	<u>-12.000</u>	<u>-11.543</u>
Øvrige kontingenter:			
Fonden for Træer og Miljø	0	0	0
Nordisk Vejteknisk Forbund	0	-1.650	0
Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse	-1.700	-1.700	-1.700
Medlemskab Havehistorisk Selskab	<u>0</u>	<u>-750</u>	<u>0</u>
I alt	<u>-1.700</u>	<u>-4.100</u>	<u>-1.700</u>
Lønninger:			
Udbetalt løn (budgettal er inkl. pension)	-1.362.618	-1.531.709	-1.053.033
Udbetalt B-indkomst (honorar)	0	0	0
Pension	-184.321	0	-145.853
Frokostordning, beskatning	9.600	9.600	5.280
ATP og sociale sikringer	-9.504	-7.000	-6.831
Financieringsbidrag, AER, AES mv.	-13.785	0	-8.373
Regulering feriepenge	<u>-35.708</u>	<u>-7.300</u>	<u>-72.881</u>
I alt	<u>-1.596.336</u>	<u>-1.536.409</u>	<u>-1.281.691</u>
Sekretariat:			
Frokostordning, egenbetaling	-53.430	-38.000	-35.099
Forsikring	-26.192	-29.000	-25.809
Markedsføring	-27.188	-35.000	-29.900
Efteruddannelse	0	-10.000	-625
Revision og bogføring	-62.786	-40.000	-42.437
Dataløn-gebyr	-10.692	-8.000	-13.112
Kontingentopkrævninger	-26.464	-27.000	-24.448
Porto og gebyr	-3.006	-3.000	-3.394
Lønsumsafgift	-104.216	-84.408	-83.965
Kompetencefonde	-3.938	-9.300	-2.247
Kopiering	0	0	0
Computer og software	-19.092	-25.000	-20.143
Kontorhold	-3.582	-8.000	-4.276
Nyanskaffelser	-16.895	-10.000	-25.702
Gebyr bank og giro	0	-1.500	0
Medlemsinformation tryk	-3.750	-3.300	-6.550
Generalforsamling udgifter	-58.513	-50.000	-41.259
Generalforsamling indtægter	5.600	10.000	4.900
Husleje, varme og el opkrævet	<u>-87.939</u>	<u>-73.885</u>	<u>-71.125</u>

	Kr.	Budget 2025	2024
Lokaleleje	-18.170	-31.500	-16.070
Kørsel og udgifter	-194	-2.000	-1.504
Fællesudgifter	-15.798	-20.000	-27.025
Telefon og internet	-6.768	-10.000	-31.691
Drift hjemmeside	-25.751	-20.000	-37.500
Rengøring	-6.000	-10.000	-10.200
Konsulent honorar (fotograf)	-6.243	0	-2.000
Serviceaftale	-11.386	-17.500	-9.244
IT support, licens, backup mv.	-95.404	-72.000	-102.826
Diverse udgifter	-92	-6.000	-14.177
Diverse indtægter	79	0	0
Regulering kreditorer/debitorer sidste år	0	-5.000	3.503
I alt	<u>-687.810</u>	<u>-639.393</u>	<u>-673.925</u>
Bestyrelse og udvalg:			
Bestyrelse	-53.825	-50.000	-40.730
Bestyrelsesformand honorar	-60.000	-60.000	-60.000
Debatudvalg m.v.	-20.111	-15.000	-15.739
Retsudvalg indtægt	0	4.000	0
Retsudvalg	0	-2.000	-1.582
Redaktionsudvalg	-17.606	-7.000	-5.231
Øvrige mødeudgifter	-2.496	-4.000	-4.626
Repræsentation	-16.633	-10.000	-8.069
Transport	-9.254	0	-13.609
I alt	<u>-179.925</u>	<u>-144.000</u>	<u>-149.586</u>
Tilskud studenterrejser:			
Studenterrejser	-20.000	-20.000	0
DL - stipendiat	0	0	-6.000
I alt	<u>-20.000</u>	<u>-20.000</u>	<u>-6.000</u>
Renter:			
Renteindtægter	2.535	0	17.058
Rykkergebyr vedr. kontingentopkrævning	16.200	10.000	10.900
Indeksring feriemidler	-3.681	0	-2.991
Renteudgifter bank m.v.	0	0	-59
Renteudgifter/indtægter SKAT	-317	0	995
I alt	<u>14.737</u>	<u>10.000</u>	<u>25.903</u>
Årets resultat excl. tidsskriftet Landskab	<u>-279.165</u>	<u>-83.717</u>	<u>-135.138</u>
Resultat med indregning af overskudsandel på Tidsskriftet Landskab:			
Andel af resultat	29.130	0	148.949
Afsat skat af dette års overskudsandel	-6.409	0	-32.769
Skat af tidligere års overskudsandel	0	0	0
ÅRETS RESULTAT I ALT	<u><u>-256.444</u></u>	<u><u>-83.717</u></u>	<u><u>-18.958</u></u>

STATUS PR. 1. JANUAR 2026

AKTIVER

Note:	2025	2024
Finansielle anlægsaktiver:		
Depositem husleje	33.652	25.575
FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER I ALT	<u>33.652</u>	<u>25.575</u>
Omsætningsaktiver:		
<i>Tilgodehavender:</i>		
Kontingent tilgodehavende restance	11.277	14.057
Andre tilgodehavender	240.806	76.600
Selskabsskat (Acontobetaling)	8.000	0
Forudbetalte omkostninger	0	0
TILGODEHAVENDER I ALT	<u>260.083</u>	<u>90.657</u>
<i>Likvide midler:</i>		
1. Lån & Spar Bank, frie midler	997.077	1.304.135
2. Lån & Spar Bank, bundne midler	102.668	105.911
LIKVIDE MIDLER I ALT	<u>1.099.745</u>	<u>1.410.046</u>
OMSÆTNINGSAKTIVER I ALT	<u>1.359.828</u>	<u>1.500.703</u>
AKTIVER I ALT	<u><u>1.393.480</u></u>	<u><u>1.526.278</u></u>

**STATUS
PR. 1. JANUAR 2026**

PASSIVER

<i>Note:</i>	2025	2024
Egenkapital:		
Saldo primo	890.996	925.257
Korrektion primo	0	-15.304
Nettoresultat	<u>-256.444</u>	<u>-18.958</u>
EGENKAPITAL I ALT	<u>634.552</u>	<u>890.996</u>
Hensættelser:		
3. Digitalisering Landskab	39.694	39.694
Udviklingspulje	<u>0</u>	<u>10.000</u>
HENSÆTTELSE I ALT	<u>39.694</u>	<u>49.694</u>
Langfristet gæld:		
Feriepenge - indefrysning	<u>103.155</u>	<u>99.475</u>
LANGFRISTER GÆLD I ALT	<u>103.155</u>	<u>99.475</u>
Kortfristede gældsforpligtelser:		
Forud modtagne sponsorindtægter	244.746	135.833
Kreditor leverandører	89.696	45.586
Forudmodtaget kontingent	4.740	0
Dansk Landskabspris	5.527	65.527
Skyldig selskabsskat	6.409	10.769
4. Anden gæld	<u>264.961</u>	<u>228.398</u>
KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE I ALT	<u>616.079</u>	<u>486.113</u>
GÆLDSFORPLIGTELSE OG HENSÆTTELSE I ALT	<u>758.928</u>	<u>635.282</u>
PASSIVER I ALT	<u>1.393.480</u>	<u>1.526.278</u>

5. Eventualforpligtelser

SPECIFIKATIONER

	Kr.	2024
Note 1, Pengeinstitut (frie midler):		
Lån & Spar Bank, 1072 144048 Foreningskonto	673.750	981.384
Lån & Spar Bank, 1072 144021 Opsparing	<u>323.327</u>	<u>322.751</u>
I alt	<u>997.077</u>	<u>1.304.135</u>
Note 2, Pengeinstitut (bundne midler):		
Lån & Spar Bank, 4015 122450 Landskabspris	62.211	65.526
Lån & Spar Bank, 4016 641893 Digitalisering	39.873	39.802
Lån & Spar Bank, 4016 641869 Nordisk Kongres	2	2
Lån & Spar Bank, 4014 477948 Bogprojekt	0	0
Lån & Spar Bank, 4015 867898 Nordisk Samarbejde	<u>582</u>	<u>581</u>
I alt	<u>102.668</u>	<u>105.911</u>
Note 3, Digitalisering landskab:		
Hensættelse pr. 1. januar	39.694	39.694
Legat bevilget i året	0	0
Anvendt i året	<u>0</u>	<u>0</u>
I alt	<u>39.694</u>	<u>39.694</u>
Note 4, Anden gæld:		
Skyldig lønsumsafgift	30.328	28.035
Skyldig A-skat og AM-bidrag	48.749	51.200
Skyldig pensioner	4.011	4.011
Skyldig skattekonto	246	0
Skyldige feriepenge timelønnede	695	918
Skyldig ATP	4.752	3.762
Skyldige omkostninger	30.000	30.000
Hensat feriepengeforpligtelse	<u>146.180</u>	<u>110.472</u>
I alt	<u>264.961</u>	<u>228.398</u>

Note 5, Eventualforpligtelser:

Foreningen har indgået lejekontrakt med Dansk Magisterforening om kontor på Peter Bangs Vej 30, 2000 Frederiksberg med opsigelsesvarsel på 6 mdr. svarende til tkr. 34.

Foreningen har indgået kontrakt vedr. hosting af hjemmeside med binding på et år svarende til ca. tkr. 40.

4.2 Budget for 2026

	Indtægter		Udgifter	
DL kontingent i alt	kr.	1.152.918	kr.	-
Landskab i alt	kr.	686.400	kr.	67.000
Sponsorer i alt	kr.	400.000	kr.	1.000
Salg af ydelser i alt	kr.	60.000	kr.	-
Lønninger i alt (herunder pension)	kr.	-		1.621.521
Kursusvirksomhed i alt	kr.	140.000	kr.	10.000
Projekter i alt (+ arrangementer)	kr.	150.000	kr.	152.500
IFLA i alt	kr.	57.200	kr.	33.000
IFLA Europe i alt	kr.	38.133	kr.	39.000
Nordisk Styrelsesmøde i alt	kr.	-	kr.	6.000
Øvrige kontingenter i alt	kr.	-	kr.	4.100
Lokaleleje møder & arrangementer	kr.	-	kr.	20.000
Lejemål i alt (herunder IT licens/suport)	kr.	-	kr.	216.776
Sekretariat i alt (herunder lønsumafgift)	kr.	22.000	kr.	415.776
Bestyrelse og faste udvalg i alt	kr.	10.000	kr.	141.000
Tilskud studenterrejser i alt	kr.	-	kr.	20.000
Renter og rykkergebyr i alt	kr.	15.000	kr.	-
I alt	kr.	2.731.651	kr.	2.747.673
Resultat			kr.	-16.022

Medlemsudvikling 2019-2026

	Budgettal							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Ordinære medlemmer	416	402	403	407	416	442	453	462
Ordinære / udland	16	20	20	27	22	29	23	22
Nyuddannet 1. år	16	24	20	20	29	36	39	19
Ledige	29	33	31	33	21	21	20	23
Æresmedlemmer	4	4	4	3	3	3	3	3
Samboende	29	25	23	22	21	19	21	18
Pensionister	40	41	45	47	56	56	55	56
Studentermembers	255	235	233	258	211	217	200	199
Medlemmer i alt	805	784	779	817	779	823	814	802

Årligt medlemskontingent 2019-2026

	Budgettal							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
DL kontingent	1906	1906	1944	1944	1983	1983	1983	1983
Landskab	1163	1163	1186	1186	1210	1210	1210	1210
IFLA World	97	97	99	99	101	101	101	101
IFLA Europe	65	65	66	66	67	67	67	67
I alt	3231	3231	3295	3295	3361	3361	3361	3361
DL kontingent for ledige / udland /nyuddannet	954	954	973	973	992	992	992	992
Studentermembers	477	477	487	487	497	497	497	497

Kontingenterne for 2026 er sammensat af fire dele.
De enkelte dele er fastsat således, at de i videst muligt omfang opvejer udgifterne indenfor området.

4.0 ØKONOMI

4.3 Regnskab og budget indstilles til godkendelse

Bestyrelsen indstiller til generalforsamlingens godkendelse:

- fremlagte regnskab for 2025
- fremlagte budget for 2026
- medlemskontingent – foreslås en indeksregulering på 2%

5.0 VALG

I henhold til vedtægternes §10, §13, §14, §19 og §20 afholdes valg til den årlige generalforsamling. Kandidater, der opstiller til diverse poster i foreningen, bør fremkomme med en erklæring, så medlemmerne har et valggrundlag at træffe beslutning på.

5.1 Bestyrelsen

	Valgperiode		Bemærkninger
Martin Hedevang Andersen	2024-26	På valg	Genopstiller ikke
Stephan Gustin	2025-27	Ikke på valg	
Catrine Hancke	2024-26	På valg	Genopstiller
Emilie Kjeldsen Kjær	2024-26	På valg	Genopstiller ikke
Marina Rets	2025-27	Ikke på valg	
Fanny Møller	2025-27	Ikke på valg	
Matthew Poot	2024-26	På valg	Genopstiller
Suppleanter:			
Mette Bruun Yde	2024-25	På valg	Genopstiller
Kira Reiter	2024-25	På valg	Genopstiller
Studenterrepræsentant:			
Victor Grau Hansen	2025-27	Ikke på valg	

Studentermedlemmer er ikke valgbare til bestyrelsen, men kan udpege en studenterrepræsentant til posten i DLs bestyrelse.

5.2 Parlamentariske revisorer

	Valgperiode		Bemærkninger
Poul Børge Pedersen	2025-26	På valg	Genopstiller
Erik Termansen (sup.)	2025-26	På valg	Genopstiller ikke

5.3 LANDSKABs redaktionsudvalg

5.0 VALG

	Valgperiode		Bemærkninger
Steen Bisgaard	2025-27	Ikke på valg	
Line Stybe Vestergaard	2024-26	-	Genopstiller ikke
Stefan Darlan Boris	2025-27	Ikke på valg	
Suppleant:			
Lise Hansen Thorsen	2025-26	På valg	Genopstiller ikke

5.4 Retsudvalget

Bo Hune (formand/offentligt)	2024-26	På valg	Genopstiller
Mogens Bundgaard (privat)	2024-26	På valg	Genopstiller
Chanette I. Nielsen (privat)	2024-26	På valg	Genopstiller
Anne F. Stausholm (prakt.)	2024-26	På valg	Genopstiller
Stephan Gustin (prakt.)	2024-26	På valg	Genopstiller
Thomas Thinghuus (offentligt)	2024-26	På valg	Genopstiller
Jeremy Dennis (privat)	2024-26	På valg	Genopstiller

5.5 Bedømmelsesudvalget

Chanette I. Nielsen (privat)	2025-27	Ikke på valg	
Rune Bugge Jensen (offentligt)	2024-26	På valg	Genopstiller

5.6 IFLA/IFLA Europe

IFLA/IFLA Europe delegat			
Susanne Renée Grunkin	2025-28	Ikke på valg	

Biodiversitet i praksis

DL fortsætter med at udbyde det eftertragtede kurser, og i sommeren 2025 blev kurset 'Biodiversitet i Praksis' med stor succes afholdt på Molslaboratoriet. Foto: Maria Henriette Sørensen.

Høstdebat

Landskabsarkitekternes rolle i Grøn Trepert

Årets Høstdebat satte fokus på landskabsarkitekternes rolle i Den Grønne Trepert og de gennemgribende forandringer af Danmarks kortet, som Trepartsaftalen vil medføre over de kommende 20 år. Under temaet "Landskabsarkitekternes rolle i Grøn Trepert" samlede vi over 80 medlemmer og samarbejdspartnere til en højaktuel faglig debat. Du kan gense debatten på DL's YouTube kanal.

6.0 INDKOMNE FORSLAG

I henhold til vedtægternes § 9 skal forslag, der ønskes behandlet til vedtagelse, være sekretariatet i hænde senest 21 dage før generalforsamlingen.

- Sekretariatet har modtaget forslag om indeksregulering af kontingent fra Danske Landskabsarkitekters bestyrelse. Se pkt. 4.3.
- Sekretariatet har modtaget forslag til vedtægtsændringer §2 stk. 1 fra Danske Landskabsarkitekters bestyrelse:

Nuværende:

§2

Medlemskab

Foreningen optager følgende danske og udenlandske statsborgere som medlemmer:

1. Ordinære medlemmer

Landskabsarkitekter med eksamen fra landskabsarkitektuddannelsen på en af følgende tre uddannelsesinstitutioner:

a) Bachelorgrad samt kandidatgrad fra uddannelsen i landskabsarkitektur på Københavns Universitet, KU.

b) Kandidatgrad fra uddannelsen i landskabsarkitektur på Arkitektskolen Aarhus, AARCH.

c) Kandidatgrad fra uddannelsen i landskabsarkitektur på Arkitektskolen i København, KADK.

Ændringsforslag:

§2

Medlemskab

Foreningen optager følgende danske og udenlandske statsborgere som medlemmer:

1. Ordinære medlemmer

Landskabsarkitekter med eksamen fra landskabsarkitektuddannelsen på en af følgende tre uddannelsesinstitutioner **eller fra Urban Design på AAU:**

a) Bachelorgrad samt kandidatgrad fra uddannelsen i landskabsarkitektur på Københavns Universitet, KU.

b) Kandidatgrad fra uddannelsen i landskabsarkitektur på Arkitektskolen Aarhus, AARCH.

c) Kandidatgrad fra uddannelsen i landskabsarkitektur på Arkitektskolen i København, KADK.

d) Kandidatgrad fra uddannelsen i Urban Design Cand.tech & Cand.polyt på Aalborg Universitet, AAU.

7.0 BERETNINGER

Beretningen skal indeholde følgende:

- En generel beskrivelse af udvalgets/organisationens arbejde og formål.
- En generel beskrivelse af hvem der deltager i udvalget.
- En beskrivelse af arbejdet i udvalget for 2025.

Beretningerne vil som udgangspunkt ikke blive gennemgået på selve generalforsamlingen.

Permanente udvalg

7.1 Bedømmelsesudvalget v/Martin Hedevang Andersen

Udvalget behandler ansøgninger om optagelse i foreningen fra personer, som ikke har afgang fra København Universitet/landskabsarkitektuddannelsen eller har afgang fra landskabslinjen på én af Statens arkitektskoler.

DL bedømmelsesudvalg har følgende medlemmer:

- Camilla Hedegaard Møller (Arkitektskolen i København) udtrådt i 2025 og ny skal udpeges.
- Chanette Ingemann Nielsen (Privatpraktiserende)
- Rune Bugge Jensen (Offentlig praksis)
- Torben Dam (Københavns Universitet)
- Martin Hedevang Andersen (DL's forperson)

Bedømmelsesudvalget har i 2025/26 behandlet ni ansøgninger, hvoraf otte er blevet godkendt og én har fået afslag. Pt. er to ansøgninger i proces, og vi afventer materiale fra syv interesserede. Så overordnet ser vi et stigende antal ansøgninger i denne kategori, hvilket er glædeligt.

7.2 Landskabs redaktionsudvalg v/Steen Bisgaard

Redaktionsudvalget er et aktivt og arbejdende udvalg engageret i tidens aktuelle temaer med relation til landskabet.

Grøn Kulturarv

Landskabsarkitekternes Tænketales inviterede til konference under temaet "At frede noget der gror". Målet var at undersøge, hvordan det er gået med fredningen af omgivelser og selvstændige landskabsarkitektoniske værker. Med 70 deltager i det smukke, fredede Festauditorium på Københavns Universitet var interessen for fredning af vores grønne kulturarv ikke til at tage fejl af. Foto: Torben Dam

7.0 BERETNINGER

I 2025 har der været afholdt fem redaktionsmøder, en fire-dages studietur, og to underudvalgsmøder. Fra 26. – 29. september blev der holdt workshop på KU's feltstationen ved Skallingen.

Alle møder har været både fysiske og virtuelle. Redaktionsudvalget bidrager på møderne med idéudvikling omkring faglige emner, ideer til temaer og fokusnumre. De enkelte medlemmer hjælper med at finde skribenter og skrive artikler, interviews og anmeldelser. Alt sammen i tæt samarbejde med Landskabs ansvarshavende redaktør, Christina Capetillo.

I årets løb er der udgivet otte numre af tidsskriftet. Første nummer var med afgangsprojekter fra KU, de to næste numre var med blandet indhold, derefter et tema nummer om studieturen til Gotland, så et nummer om praksisser og sidst på året et nummer om bynatur og undervisning og forskning.

Årets studietur gik til Gotland på den svenske østkyst hvor vi besøgte landskaber med rauker, røser og forsteninger som strakte sig langt tilbage i tiden men også frem i en moderne turist- og klimaudfordret samtid.

Medlemmer af Landskabs redaktionsudvalget 2025 (marts 2025-marts 2026) Steen Bisgaard (forps.), Marina Rets, Line Stybe Vestergaard, Mette Juhl Jessen, Christian Kamp Iversen, Stefan Darlan Boris, Lise H. Thorsen. Nordisk repræsentation: Maja Kozak Dehlin (Norge), Daniel Jakobsson (Island) og Niels de Bruin (Sverige).

Redaktionsudvalgets opgave

Ifølge vedtægterne har udvalget følgende opgave:

"Redaktionsudvalget skal varetage, at Landskabs form og indhold er af høj kvalitet, og at tidsskriftet afspejler alsidighed. Landskab skal kunne virke som fagets ansigt udadtil og indadtil fungere som inspiration for fagets udøvere".

Opfordring fra redaktionsudvalget

Landskab er medlemmernes blad og alle opfordres til at bidrage med indhold til bladet. Har man en ide til artikler eller emner kan det anbefales, at tage kontakt til redaktør Christina Capetillo landskab@landskabsarkitekter.dk.

7.3 Retsudvalget v/ Bo Seidelin Hune

Retsudvalgets opgaver står i DL's vedtægter §14.

Udvalget står til rådighed i sager, hvor der er tvister af faglig, kollegial eller økonomisk art, hvor begge eller den ene part er medlem af DL. Sager indbringes for udvalget ved at henvende sig til DL's sekretariat, som videresender sagen til udvalgets formand. Der har heller ikke i år været nogen sager af den karakter.

Retsudvalget udpeger desuden syns- og skønsmand, når der er henvendelser til DL. Når et medlem fra Retsudvalget bliver antaget som syns- og skønsmand agerer vedkommende på egne vegne. Skønsmanden svarer på en række faglige spørgsmål som afleveres som en skønserklæring til retten. I de fleste tilfælde indkaldes skønsmanden efterfølgende til en afhjæmning i retten, hvor man under vidneansvar svarer på spørgsmål, uddyber eller på anden måde hjælper retten med at afsige en kendelse.

7.0 BERETNINGER

Retsudvalget har i 2025 foreslået skønsmænd til 7 skønssager. Sekretariatet tager et honorar på 2.000 kr. for at udpege en skønsmænd.

Udvalget arbejder ikke med løbende opgaver og har derfor ikke en fast møderække. Alle Retsudvalgets medlemmer vælges hvert andet år, da udvalget sidst blev valgt på generalforsamlingen i 2023, er alle på valg i år. Det tilstræbes af udvalget medlemmer er spredt ud over landet og er ansat både privat og offentligt.

På valg til Retsudvalget:

Anne Fischer Stausholm / Genopstiller
Bo Seidelin Hune / Genopstiller
Chanette Ingemann Nielsen / Genopstiller
Jeremy Dennis / Genopstiller
Mogens Bundgaard / Genopstiller
Stephan Gustin / Genopstiller
Thomas Thinghuus / Genopstiller

Ad hoc udvalg

7.4 Nye Linjer i Landskabet/Cirkulær Økonomi v/Jakob Sandell Sørensen

Nye Linjer i Landskabet - et netværk under Danske Landskabsarkitekter og Københavns Universitet, der på et videns- og forskningsbaseret grundlag fremmer landskabsbranchens grønne omstilling.

I halen på et fælles open call fra DL og KU, repræsenteret ved Danske Landskabsarkitekters udvalg for Cirkulær Økonomi, DLCØ, med overskriften 'Fra Tanke til Handling', efterlysende nye tendenser og svar på klima- og biodiversitetskriserne i landskabsarkitekturen, stiftedes i 2025 netværket Nye Linjer i Landskabet. Navnet indikerer både nye behov og nye retninger. Behov for ny forskning og viden, samt for at sætte gammel viden i spil på nye måder. Men også mulige nye retninger for vores fag, med potentiale for større ansvar og engagement i tidens store udfordringer.

Hvordan kan vi bedst understøtte de omfattende arealomlægningsdiskussioner, der pågår for tiden? Hvordan tjener landskabsarkitekter bedst samfundet i en tid med store udfordringer og begrænsede midler? Hvilke potentialer har landskabsarkitekturen som virkemiddel i omstillingen af vores samfund mod en bæredygtig fremtid? Store spørgsmål, som rummer store muligheder. At understøtte diskussionen af disse er omdrejningspunktet for Nye Linjer i Landskabet.

Netværket er åbent, arbejdsindsatsen frivillig og baseret alene på en fælles dagsorden. DLCØ, bestående af Martin Hedevang Andersen, Jan Støvring, Torben Møbjerg, Torben Dam og Jakob Sandell Sørensen, fungerer som uformel styregruppe af netværket, og koordinerer og formidler arbejdet i en række igangværende arbejdsprojekter. Alle er velkomne til at deltage og bidrage i netværket - tøv ikke med at række ud, hvis du er interesseret i at være med.

7.5 Dansk Landskabspris

Dansk Landskabspris 2025 blev uddelt den 27. november i Valencia i København, hvor

Dansk Landskabspris 2025

Dansk Landskabspris blev uddelt d. 27. november i Valencia i København til et festarrangement hvor stemningen var høj og salen fyldt. Prisen blev tildelt Charlotte Skibsted og Erik Brandt Dam for projektet De fem Halder i Viborg. Søborg Hovedgade af BOGL samt Operaparken af COBE var øvrige flotte nominerede til prisen.

stemningen var høj og mange deltog i festlighederne. Prisen blev tildelt **Charlotte Skibsted og Erik Brandt Dam** for projektet **De fem Halder** i Viborg. Juryen fremhævede projektet som et hovedværk i dansk landskabsarkitektur, der forener natur, kulturarv, æstetik og præcist håndværk på en måde, der virker både naturlig, indbydende og funktionel.

Juryen roste også bygherren Naturstyrelsen og A.P. Møller Fonden for deres langsigtede engagement og støtte til processen.

Derudover blev to projekter udpeget som finalister:

Operaparken af Cobe – rost for sit gennemførte formsprog, detaljerigdom, varierede rum og helårsoplevelser.

Søborg Hovedgade af BOGL – anerkendt for en velfungerende forvandling af et trafikdomineret byrum til indbydende, grønne opholdsrum med gode materialer og velovervejede løsninger.

I alt 27 projekter var indstillet til prisen.

Årets jury var:

- Sune Oslev, Partner MASU Planning og landskabsarkitekt MDL / Repræsentant for Danske Arkitektvirksomheder
- Steen Himmer, landskabsarkitekt MPN, kirkegårdschef Holmens og Garnisons kirkegårde / Repræsentant for Park- og Naturforvalterne
- Landskabsarkitekt MDL, MAA Jakob Sandell Sørensen, Sandell Sustainability trådte ind som substitut for landskabsarkitekt MDL MAA Eva Sara Kehlet Rasmussen som repræsentant for Danske Landskabsarkitekter
- Marie Louise Helveg Bøgh, Mag.art., direktør Sorø Kunstmuseum / Uvildig repræsentant
- Torben Sangild, Ph.d. og cand.mag. i Moderne Kultur og Kulturformidling, journalist på Zetland, radiovært og kulturforsker / Uvildig repræsentant og dagens vært ved prisuddelingsarrangementet i Valencia.

Dansk Landskabspris uddeles af Park- og Naturforvalterne, Danske Arkitektvirksomheder og Danske Landskabsarkitekter, der også er sekretariat for Dansk Landskabspris. I år uddeles Dansk Landskabspris for 12. gang og formålet er at hædre landskabsarkitektoniske værker af særlig karakter, som tjener som inspiration for udvikling af branchen.

Medlemsportræt

I løbet af 2025-26 har vi udgivet et medlemsinterview samt et portræt af en nyuddannede som fik mulighed for at præsentere sit speciale. Foto: MDL Nicky Andreas Puggaard Heinrichs dimitterede fra Københavns Universitet i januar 2026. I dette portræt giver han et indblik i sit speciale 'Exploring Strategic Integration of Multifunctional Solar Landscapes' og fortæller om fremtidsdrømme og medlemskabet i Danske Landskabsarkitekter. Alle portrætter kan læses på DL's hjemmeside.

7.6 Tænketaank v/Knud W.Ø. Larsen m.fl.

Tænketaanken er oprettet i 2010. Ideen er at have et forum for løbende diskussioner, med mulighed for at byde ind med faglige vurderinger så vel i den offentlige som i den interne debat. Tænketaankens medlemmer udpeges eller godkendes af bestyrelsen.

I øjeblikket er vi Lea Nørgård, Stine Bærentsen, Sonja Poll, Henning Looft, Jeremy Dennis, John Norrie, Knud W. Ø. Larsen og Torben Dam. Catrine Hancke er bindeled til bestyrelsen. Med vores samlede erfaringer repræsenterer vi bredden i faget rimeligt godt. Vi synes selv, at gruppen fungerer godt, men vi håber, at flere af vores yngre kolleger kunne have lyst til at være med, for at forny og variere debatten.

Konferencen "Grøn kulturarv - at frede noget der gror" blev af arrangeret af TT og blev afholdt på Frederiksberg Campus' festauditorie i november 2025. Inkl. indlægsholdere deltog ca. 70 fagfolk.

TT lagde op til at diskutere formålet med fredning samt gøre status, for dermed at skubbe til en proces, der har brug for mere kompetent håndtering af landskaber. Der var fire temaer på dagsordenen. Hvordan administreres loven? Fredning af bygninger og landskabsarkitektoniske værker, relationen mellem bygninger og landskab og kulturmiljøer. Vi blev selv klogere på mange forhold og fik etableret et samarbejde med foreningen By og Land, Danmark.

På konferencen blev der formuleret en generel målsætning der kan være rettesnor: Fredning er kundskaab og erfaring for fremtiden, en fælles referenceramme for noget vi gerne vil med det danskesamfund. Viskal forstå det oprindelige landskab, terrænformerne, landskabets og byernes historiske udvikling, planternes kvalitet, historie og dynamik samt relationen til bygninger på stedet. Smuk og vellykket landskabsarkitektur er værd at værne om, fordi det viser, hvad samfundet også i fremtiden kan forvente at opnå og stille krav om.

Vi forventer nye arbejdsopgaver fordi der påtænkes ændringer af Bygningsfredningsloven. Vi skal derfor fortsætte med drøftelser af DL's måde at forholde sig til fredninger på. Arbejdet med fredninger bliver aldrig færdigt.

Slots og Kulturstyrelsen (SLKS). Der har været en rimelig god kontakt med SLKS's Center for Kulturarv. Lederen, Mette Carstad, og to medarbejdere deltog aktivt i konferencen og TT har fået udpeget en kontaktperson i Centeret. Vi håber at dette bl. a. giver anledning til at TT kan genoptage drøftelsen af vores kommentarer fra januar 2025 af SLKS's "Landskabspleje. Faglige retningslinjer for byggesager. Behandling af sager om fredede bygnings-omgivelser og selvstændige landskabsarkitektoniske værker, maj 2021", hvor vi mener, at retningslinjerne har både mangler og mistolkninger af landskabsfaglige begreber. TT regner med at invitere kontaktpersonen til et af TT-møderne i foråret 2026.

Høringssvar

Kystnærhedszonen. Danske Landskabsarkitekter afgav i juli høringssvar til det seneste forslag til landsplandirektiv om kystnærhedszonen, som foreningen også har gjort ved tidligere forslag. Vi fastholdt at fokuspunkterne bør ligge på naturoplevelser, landskabsæstetik, naturudvikling, biodiversitet og bæredygtighed som nøglepunkter, både nu og i kommende direktiver. Samtidig efterlyste vi et overblik eller sammenhæng med tidligere høringer om kystnærhedszonen.

7.0 BERETNINGER

Ved Herning Højskole ansøgte kommunen om at få flyttet fredningsgrænsen langs en større vej. Arealet er del af en 50-60 meter bred skovplantning. DL/TT skrev i sit høringssvar, at det var vores opfattelse at den ønskede arealafståelse var så smal, op til ca. 1,5 meter, at ændringen ikke er faretruende for helhedsopfattelsen af området og dermed heller ikke for de bærende fredningsværdier. Samtidigt anbefalede det, at der bl.a. iværksættes en pleje af skovplantningen, så den i højere grad kan fremstå som oprindelig tænkt og at opvækst af pil mm. omkring det trapezformede bassin ryddes så kigget ind til bygningen bliver genskabt.

Geelsvej 10, Holte. DL/TT har i december 2025 indsendt høringssvar om forslag til fredning af hus og have. Fredningsforslaget var stillet af By og Land Danmark. Begge dele er tegnet af arkitekt Arne Jacobsen og opført i 1954 som statslånshus. Vi lagde i høringssvaret bl.a. vægt på, at haven er indtænkt som et væsentligt landskabsarkitektonisk element i naturlig sammenhæng med bygningen. En helhed der er skabt helt fra byggeriets planlægning og udførelse.

Eksisterende fredninger er et emne som TT løbende har taget op. Skulpturparken og Angligården, Birk, Herning. Her har vi skrevet til ejeren og kommunen om en række beplantningsændringer som ikke er i overensstemmelse med områdefredningen. TT afventer svar.

Musikkonservatoriets (tidl. radiohuset) taghave. Efter et tip fra et DL-medlem om misligholdelse af bygningens taghave (opr. G. N. Brandt) har John Norrie haft kontakt med husets bygningsinspektør om retablering. I forbindelse med en nødvendig udskiftning af tagmembran, ser det ud til at haven bliver retableret, med landskabsfagligt tilsyn. TT fortsætter med at følge sagen.

Aarhus Universitetspark, som nu er fredet som et særligt landskabsarkitektonisk værk, bliver stadig diskuteret i TT. Især de nu 90 år gamle egetræer er drøftet: hvordan var den oprindelige plantemetode, hvordan blev de drifet tilbage i 1940'erne, hvordan erstattes eller suppleres egetræerne? TT prøver også at få etableret en kontakt til de på stedet ansatte biologer, der tilsyneladende ønsker de store græsarealer erstattet med noget mere "vildt".

Studietur til Nantes

Danske Landskabsarkitekters rejselegat støtter hvert år studieture for studerende. I september gik rejsen, arrangeret af Foreningen af Landskabsarkitekturstuderende, til Nantes, hvor gruppen bl.a. besøgte IFLA World Congress 2025, og oplevede den smukke by med særprægede kulturarv og grønne indstilling. På billedet ses de studerende i godt selskab med IFLAs præsident Bruno Marques.

Foto: Ida Svensson Levin

7.0 BERETNINGER

By og Land Danmark og TT er har besluttet at holde tæt kontakt og eventuelt samarbejde om fredningssager. I 2025 har vi haft besøg af Grethe Pontoppidan, formand for Udvalget for Nyere Tids Arkitektur og Margrethe Floryan og Lisbeth Brorsen fra Have-og Landskabsudvalget. Både Margrethe og Lisbeth var indlægsholdere på konferencen om Grøn kulturarv.

By og Land har udnævnt 25 anlæg som "Betydningsfulde Haver". TT er begyndt på et supplement til listen, fordi der efter vores opfattelse er flere anlæg der burde have den betegnelse og som måske senere kan indgå i overvejelser om fredning.

Transformation er et emne, som har givet spændende resultater indenfor bygninger, men også med resultater, der ikke ligger indenfor ordets definition. TT har længe kredset om emnet, uden rigtig at kunne få fat på, hvilken betydning transformation har for landskabsarkitektfaget, der som oftest arbejder med arealer, der fornyes uden at skifte funktion. TT vil nu prøve at finde 3-4 udførte nyere projekter, som igennem en række landskabsfaglige emner – registrerings- og bevaringsniveau, livscyklus, resurseforbrug, bæredygtighed, cirkulær økonomi, artsdiversitet, holdbarhed – analyseres, i forsøg på at tolke, om det er en vellykket transformation. For er den ikke vellykket, kan det vel knapt kaldes en transformation.

Repræsentationer

7.7 IFLA World/IFLA Europe v/Susanne Renée Grunkin, internationale delegat

Danske Landskabsarkitekter til IFLA Europe i Bruxelles

IFLA Europe afholdt i år generalforsamling i Bruxelles 17.-19. oktober 2025 med delegater fra 30 europæiske lande og et tilsvarende antal observatører. Fra Danmark deltog delegat Susanne Renée Grunkin og Matthew Poot fra DL's bestyrelse deltog som observatør.

IFLA Europe General Assembly blev skudt i gang med et festligt rul af 30 Pecha Kucha indslag fra alle lande. Danmark var repræsenteret med H.C. Andersen Haven ved det nye museum tilegnet den verdensberømte eventyrdigter. Beliggenheden i Odense bymidte gør haven til et centralt grønt byrum og kulturelt mødested for borgere, besøgende såvel som turister. Projektet var en oplagt case for den fælles ramme for alle præsentationer 'adapt-reclaim-unfold' og er et mønster eksempel på, hvordan landskabsarkitekter skaber værdi for en by. MASU Planning vandt Dansk Landskabspris i 2023.

Landenes præsentationer vil snart blive tilgængelig på IFLA Europes hjemmeside.

Letlands internationale delegat Laura Hrisanfova, LAAA-delegeret valgt til at repræsentere IFLA Europe sagde om det danske bidrag:

"The Hans Christian Andersen Museum project is a wonderful example of how a parallel world can be created by integrating into the existing urban fabric — respecting what already exists while creating a new urban space across three levels. The planned development, although based on a different structural logic, integrates harmoniously with the surrounding historical architecture, creating a familiar play of colors on the roof façades while blending the built environment with greenery. A new, contemporary public space has been created — one that can transport visitors into another world and tell a story capable of inspiring, revealing, and generating new ideas for landscape architects and architects alike.

7.0 BERETNINGER

It is a place for everyone — regardless of age, size, number of legs, or ability to fly. It is a space created not only for people of all ages to experience, but also as a habitat for various insects. It serves as an inspiring example of thoughtful and integrated landscape architecture.”

Ny booklet til brug for politisk påvirkning

IFLA Europe har nu udgivet en booklet til hjælp og støtte i vores arbejde for at påvirke på politisk niveau. Et vigtigt formål er at formidle hvilken rolle landskabsarkitekter spiller i forhold til at udforme mere landskabsrelaterede politikker, da landskab sjældent optræder i EU-lovgivning eller -strategi.

Fagets helt grundlæggende temaer bliver behandlet et for et. Her bliver uddybet bl.a. de specifikke udfordringer, landskabsarkitekternes rolle, politiske udfordringer samt vores praktiske tilgang til udfordringerne. Temaerne er: Natur og biodiversitet, jord, vand, kultur, jordbrug, cirkulær økonomi, sundhed, turisme samt urban og semiurban udvikling.

Præsident for IFLA Europe Katerina Gkoltsiou fra Grækenland udtaler i forordet:

“... it also aims to raise awareness among public authorities about the need to address landscape issues in every policy, while highlighting the role of Landscape Architects in implementing these policies in a practical level.” Det bliver i øvrigt også det sidste fra Katerina Gkoltsiou som nu træder nu tilbage efter at have siddet på posten siden 2021. Ny præsident blev valgt, nemlig Indra Purs, chair of the Latvian Landscape Association and Chief City Landscape Architect for the city of Riga.

Med det arbejde, vi foretager os i de nationale foreninger, kan vi påvirke hvert land mens det arbejde, vi er sammen om i IFLA Europe, har betydning både på nationalt og på EU-niveau. Bookletten er illustreret med projekter fra de forskellige lande. Fra Danmark har vi bidraget med illustrationer af Fremtidens gårdhave ved Straussvej i København af BOGL samt Middelfartvejs grønne Bystrøg i Odense af Arkitema-COWI. På den måde cirkulerer projekterne nu rundt i Europa. Digital version af booklet kan findes på IFLAs hjemmeside.

Faglig Fest i Aarhus

Aarhus fik igen i år stablet en flot faglig vinter-fredagsbar på benene, og fik samlet over 80 planlæggerne, kommunefolkene, forskerne, tegnestuerne, eksperter og ildsjæle. Tak til tegnestuen C.F. Møller for lægge lokaler til et succesfuldt event.

7.0 BERETNINGER

Temadiskussioner

Fire EU-finansierede initiativer, hvor IFLA Europe deltager som ekspertpartner, blev præsenteret. Præsentationerne blev efterfulgt af gruppearbejder for hvert projekt, hvor deltagerne kunne give input til den fremtidige retning og kommentere på de hidtidige resultater.

Initiativerne spænder i skala fra mikrohaver til by niveau og omfatter både fysiske projekter, digitale værktøjer og politisk støtte på kommunalt niveau inden for klimatilpasning og udvikling af havneområder.

Afrunding

Ved at byde Bosnien-Hercegovina velkommen som midlertidigt medlem i weekenden fortsætter fællesskabet af landskabsfagfolk med at vokse, og IFLA Europas rolle i at fremhæve betydningen af vores fælles stemme på EU-niveau forbliver et tydeligt fokus fremadrettet.

Weekenden i Bruxelles blev rundet af med valget af et nyt forretningsudvalg for IFLA Europe og var en succes i arbejdet med fortsat at repræsentere alle landskabsarkitekter i Europa. Generalforsamling i 2026 vil blive afholdt i Riga, Letland.

IFLA, Hvad foregår der??

Ved et IFLA World Council (som generalforsamlingen for internationale landskabsarkitekter bliver kaldt) handler det om, hvordan vi landskabsarkitekter sammen på internationalt niveau, kan støtte landskabsarkitekter, ikke blot i eget land, men i alle lande til at positionere sig og få mulighed for at blive anerkendt, udøve deres faglighed påvirke beslutningstagere og i det hele taget få forløst det potentiale for skabe værdi for mennesker, samfund og planet, der ligger indgroet i faget. IFLA har eksisteret siden 1948.

Det er fx. her vores fag, der i Danmark er begunstiget med øget bevågenhed og respekt, bliver sat i perspektiv. I mange lande nyder faget, som i Danmark, respekt ligesom landskabsarkitekter spiller en central rolle i mange af de vigtigste klima- og samfundsordre. Og selv om vi nok altid synes, vi kunne spille en endnu større rolle, så har vi en rigtig god forankring i mange projekter, der gør en positiv forskel. Men det er ikke sådan mange andre steder i verden.

IFLA World Council blev sammen med World Congress i år afholdt i Frankrig med Nantes som værtsby.

Refleksioner fra Litauen om værdien af IFLA

Fx fortæller Vainius Pilkauskas, præsident for LKAS Litauens søsterforening, at de blot omkring 60 medlemmer i landskabsarkitektforeningen kæmper om opmærksomhed og en plads i projekterne. Ofte er det arkitekter, der ender med at løse landskabsarkitektopgaver frem for at involvere os tidligere i projekterne. Og de arbejder målrettet på at få flere medlemmer. Det vil foreningen bruge til at få mere kapacitet, til at føle sig stærkere og til at opnå mere indflydelse.

At være en del af IFLA giver dem inspiration til, hvordan dette kan ske og hvordan Litauen bidrager i større projekter og processer. Inspirationen kommer også gennem IFLA Europe. For her drøftes specifikt europæiske problemstillinger, der ligner dem, der er i Litauen.

7.0 BERETNINGER

Refleksioner fra Norge om værdien af IFLA

Birgitte Hellstrøm præsident fra NLA, vores søsterforening i Norge, er optaget af, hvordan vi som fagstand kan levere det samfundsbidrag, vi er uddannet til, og hvordan vi kan påvirke samfundet også i international skala. Dette kan netop også ske gennem IFLA's netværk.

Det er også i IFLA, vi er mange flere til at bevæge os i samme retning og samarbejde med de store offentlige organisationer – dem, der har fået et politisk opdrag, der matcher med det vi kan, og som nu er temaer helt øverst på dagsordenen som fx klima. For vi kan ikke sidde og vente på tingene sker, vi må derimod ind og påvirke proaktivt. COP 31 Climate Chance samt COP 17 Biodiversity and Circularity er hver især et vigtigt forum, hvor vi skal ind og påvirke i fællesskab.

Refleksioner fra Finland om værdien af IFLA

For Varpu Mikola, præsident for MARK, vores finske søsterforening har blandt andet fokus på de gode argumenter for vores relevans.

Ud over at samle og formulere de oplagte argumenter for, hvorfor landskabsarkitekter skal stå stærkere i langt flere projekter, så har vi også brug for at få præciseret vores argumenter til vores forskellige målgrupper. Hvad har politikere brug for at vide, om den værdi vi kan skabe? Kan vi forberede et fælles pitch? Hvad har fx ingeniørerne brug for at vide om os, så vi kommer tætte på dem og opnår bedre løsninger? Kan vi deltage med vores stemme på deres kongresser? Vi har brug for et fælles roadmap: 'what to do'.

Refleksioner fra Australien om værdien af IFLA

Ben Willsmore fra Australien som er udpeget international delegat for AILA, fortæller at landskabsarkitekter, især de der arbejder som planlæggere, oplever et stort pres på boligbyggeri og behovet for understøttelse af det sociale i byplanlægningen. Boliger bliver betragtet i 'antal', men de bør også opgøres i forhold til trivsel og livskvalitet. Derfor bidrager landskabsarkitekterne til et helhedsorienteret strategisk blik. Det er et opgør med et hidtil for ensidigt blik, men vi kan ikke planlægge uden også at samtænke infrastruktur, forurening, sociale værdier, fællesskaber og ressourcer. Da ender planlægningen med at blive en kritisk klimabyrde. Derfor er et greb som grøn infrastruktur en vigtig del af løsningen, der kan hjælpe med at forme disse nye samfund. Det grønne rummer flere for byen vigtige funktioner og syr alting sammen.

Et andet tema, der optager landskabsarkitekter i Australien, fortæller Ben, er hvordan de demokratiske processer er afhængige af, at vi taler et sprog, som også vores borgere kan forstå og relatere sig til. De oplever, at nogle arkitekter bringer deres fagsprog med ind i borgerdialogerne på en måde, der skaber afstand og bliver kritisk for den demokratiske involvering. Til gengæld taler landskabsarkitekter ofte i et sprog, der af borgerne opleves at være tættere på borgernes eget sprog. Denne tættere forbindelse, der bliver skabt gennem et fælles sprog, sætter borgerne i stand til at bidrage med værdi i involveringen på en måde, der er mere kvalificeret og brugbar i planlægningen.

Demokratiet fungerer bedst når arkitekter, landskabsarkitekter, planlæggere og borgerne har en god fælles forståelse for problemstillingerne, og borgerne er i stand til at give kvalificeret feedback.

7.0 BERETNINGER

Rammen for IFLA World Council

Ud over update fra præsidenten og sekretariatet samt gennemgang af økonomien er der blandt andet også afrapportering fra alle regioner – Afrika, Amerika, Asia-Pacific, Middle-East and Europe. Fx hvilke aktiviteter, der er foregået gennem året, hvordan de når ud til medlemmer gennem flere kanaler fx SoMe, der engagerer bredt, og hvordan webinarer bliver stadig mere populære. Vi hørte bl.a. også oplæg om UNESCOs arbejde med at beskytte kultur- og naturarv samt et oplæg om Cirkulær økonomi og global biodiversitet af den interessante Marianne Kettunen, der repræsenterede Ellen MacArthur Foundation.

Fire unge mennesker fra ELASA – European Landscape Architecture Student Association – fortalte om deres engagerede samarbejde på tværs af landende og rakte bl.a. ud efter den danske studenterorganisation, som de gerne ville i kontakt med.

Der var også en indledende præsentation af en kommende fælles hjemmeside for videndeling – IFLAHUB – der er planlagt til at gå i luften i marts 2026. En af flere formål er at hente og dele inspiration samt finde viden, det kan være et samlet overblik over alle uddannelsesinstitutioner og andet. Mon Danske Landskabsarkitekter her kunne bidrage med at vise vinderprojekterne fra Dansk Landskabspris gennem årene?

Endelig blev vi mindet om den kommende store verdenskongres i Hong Kong i 2026.

Det var min første IFLA World Council som DL's internationale delegat. Ud over det officielle program, der kom langt omkring med emner, opstår uformelle samtaler med landskabsarkitekter fra nær og fjern. Det foregår dels i pauserne og dels ved de sociale arrangementer. Ud over at få faglig inspiration med hjem, er her er en unik lejlighed til at udvide perspektiverne for, hvor langt vores fag rækker ligesom man kan få indblik i, hvilke opgaver man som landskabsarkitekt løser rundt om i verden.

Medlems take-over

Vores medlemmer viser gerne frem af deres arbejde ved de månedlige medlems take-overs på DL's instagram profil. Dette giver god synlighed og aktivitet på siden som nærmer sig 17.000 følgere. Har du lyst til en take-over hos os? Så kontakt Ida på SoMe@landskabsarkitekter.dk. Foto: I januar var det Landskabsarkitekt MDL Nané Køllgaard der gav et interessant indblik i sit arbejde hos NK Landskab Aps.

7.0 BERETNINGER

7.8 Dansk Byplanlaboratorium v/Jakob Sandell Sørensen

I Byplanlaboratoriet er man, som mange andre steder, spændt på hvad de store fysiske transformationer, vores samfund står overfor – i form af bl.a. Den grønne Trepert – vil få af konsekvenser. Og måske især, hvad den fysiske planlægning kan og skal bidrage med i den sammenhæng.

På Byplanmødet i 2025, der denne gang afholdtes i Vejle, var temaet Resilient Planlægning. Underforstået: vi får sandsynligvis behov for både modstandsdygtighed og tilpasningsevne, også i planlægningen, med alle de komplekse udfordringer, vi skal møde i fremtiden. Konferencen søgte at belyse dette noget uklart definerede emne fra forskellige vinkler, fx med en afsluttende key-note ved Laura Storm, som i de senere år har skabt sig et navn på at promovere regenerativ ledelse. Hvad det mon egentlig er, står stadig lidt uklart. Men det starter i hvert fald med en fælles mindfulness-øvelse, for ligesom at 'grounde' det hele lidt, som det vist blev formuleret. Desværre havde nogen fået den geniale idé at servere champagne og små poser meget sprøde kartoffelchips til alle lige inden – så der var grænser for hvor mindful det lykkedes at blive.

I slutningen af januar afholdtes Byens Gulv konferencen igen på KU, som et samarbejde mellem Byplanlaboratoriet, KU og DL. Årets tema var byens træer og de vilkår, vi byder dem. Også her havde utraditionelle indlæg fundet vej til programmet: en fælles meditativ tegneøvelse fx., og en afsluttende gåtur i Landbohøjskolen have, under ledelse og iscenesættelse af Lilibeth Cuenca Rasmussen, der fortalte om sine (temmelig) personlige forhold til havens forskellige træer. Man fornemmer en uro, en ængstelighed for hvad fremtiden vil byde og for om vi mon kan finde en måde at styre os vej gennem den (som vi plejer at kunne med god planlægning) – men også måske et behov for en ny form for helhedsplanlægning, med fokus på sanselighed og dybere naturforbindelse. Vi går spændende tider i møde.

7.9 Nordisk Vejforum (NVF)/Miljøudvalget

Pt. ingen repræsentant.

7.10 Frøkildeudvalget v/John Norrie

2025 var et år med tilgang af mange nye frøkilder. Vi havde en rejse rundt i Danmark hvor vi besøgte 10 nye frøkilder, der blev godkendt. Det er frøkilder der indgår i ønskerne om skovrejsning af 250.000 ha. skov fordelt på 150.000 ha produktionsskov og 100.000 ha skov til andre formål fx tilplantning af lavbundslande, urørt skovrejsning, klimaskov, bynære skove, grundvandsikring m.m.

Den grønne trepart som folkettingen blev enige med landbruget og Danmarks Naturfredningsforeningen om, er en kæmpe udfordring for ikke bare landet, men også aktørerne, der er en væsentlig kilde til at aftalen realiseres.

Planter er ikke ting. Det er biologi, på biologiens præmisser. Det betyder bl.a. at de udpegede frøkilder ikke giver frø hvert år, og slet ikke i ens mængder fra år til år. Heller ikke alle frø kan opbevares fra år til år. Fx eg kan ikke opbevares. Andre arter har dyb frøhvile og skal først vækkes. Andre mister spireevne for hvert år det gemmes. Nok ved vi en hel del om frøhvile, men langt fra nok om de forskellige arters behov. Produktion ved man en hel del om, med forskellige arter har forskellige behov. 1 – 4 år tager det at producere en lille frøplante.

7.0 BERETNINGER

En plante kan ikke gemmes til næste sæson, da den er blevet større. Det koster i plantnings-, håndterings- og produktionsomkostninger. Derfor er det vigtigt med et stabilt bevillingssystem. Så alle led i produktionsprocessen kan have de ønskede planter, af de bedst genetiske egnede frøkilder klar når de skal plantes. Frøkildeudvalget blev i 1967 dannet pga. problemer med flere arters overlevelse i bl.a. læhegn. Årsagen var at frøene var købt i Italien og andre lande syd på, der var frøene billigst. Klimaet, daglængden og jordbunden var forskellig i Danmark, fra hvor frøene stammede fra. Arten var ganske vist overordnet den samme art, som det vi finder i Danmark, men der var stor forskel på genetikken.

Hjemmehørende er ikke altid dansk herkomst, når man køber ind. Det gælder træer, buske og ikke mindst urtefrø. Når I køber ind, bør I vælge danske frøkilder, når der skilles med biodiversitet. Kun enkelte danske planteskoler, har styr på hvilke arter, der stammer fra danske frøkilder, når størrelserne er større end 2/2 eller 1/2. altså småplanter. Det duer ikke at når størrelserne fx er 12-14 eller 175 – 200. Så er biodiversiteten gået fløjten. Danske frøkilder stammer fra Danmark. Det er planter der springer ud når insekterne er klar til det. Men sydligere frøkilder tager ikke hensyn til danske forhold. De lader sig lokke af daglængden de kommer fra, og springer dermed for tidligt ud. Resultatet er måske tilbagefrysning. Det gavner ikke vores natur. Det er en ny og spændende verden der åbner sig her. De gode historier forbundet hermed, er samtidig gode salgsargumenter når projektere skal vurderes af bygherre.

Frøkildeudvalget har udpeget en lang række frøkilder, egnet til det danske landskab. Oversigten over frøkilderne finder du på siden www.Plantevalg.dk. Her kan man også se hvilke der er i produktion og hvem der producerer den pågældende frøkilde.

Har du spørgsmål om frøkilderne så ring eller send en mail. john@norrie.dk eller tlf. 4088 2036

7.11 Vejregulrædet/Vejdirektoratet v/Chanette Ingemann Nielsen

Vejregulrædet er nedsat af Vejdirektoratet med henblik på at bistå Transportministeren med udarbejdelse af regler, vejledninger og best practice i henhold til gældende lovgivning.

Ny arkitektur-politik

I 2025 blev Danmarks nye nationale arkitekturpolitik offentliggjort. Danske Landskabsarkitekters forperson har fulgt arbejdet med arkitekturpolitikken løbende og bidraget med råd og faglige perspektiver gennem deltagelse i en række følgegruppemøder undervejs i processen. I november 2025 blev arkitekturpolitikken så præsenteret ved ECAP konferencen Green and Livable Cities – Shaping Urban Europe i København, hvor DL også var inviteret til at deltage.

7.0 BERETNINGER

Der har været afholdt 2 møder i 2025, møderne er heldagsmøder med mange emner, hvor der orienteres bredt om status på projekter, drøftes indholdet i vejregler som løbende udarbejdes eller opdateres.

Vejreglerne sendes også i offentlige høringer, så alle har mulighed for at komme med inputs til dem.

Der har i året forsat været fokus på reparationer, ressourceforbrug og miljøpåvirkninger ved infrastrukturprojekter, samt trafikikkerhed. Der er stort fokus på både at revidere både håndbøgerne og paradigmerne.

Der er desuden sket en ændring i vejregelgrupperne, som pga. besparelser. Hvilket gør at antallet af projekter der kan igangsættes, er reduceret.

Prioriteringen af hvilke emner der skal arbejdes med i 2026, er endnu ikke fastlagt, men der er et meget stort antal projekter på vej/i gang – pt. Er der 31 forslag som der skal prioriteres i.

7.12 Den Danske Lyspris 2025 v/Rune Bugge Jensen

Dansk Center for Lys uddeler hvert år Den Danske Lyspris. Formålet med Den Danske Lyspris er at sætte fokus på godt lys for mennesker, i projekter udført i Danmark. I bedømmelsen af de enkelte projekter indgår bl.a. anlæggets tekniske

7.0 BERETNINGER

kvalitet, funktionalitet, visuelle og æstetiske aspekter. Der lægges desuden vægt på nytænkning og kreativitet, og at lys er et bærende element i projektet. Prisen kan gives til belyningsprojekter ude såvel som inde. Projektet kan indeholde kunstlys eller en kombination af kunst- og dagslys.

Juryen bestod i 2025 af repræsentanter for Akademisk Arkitektforening, Bygherreforeningen, Danske Landskabsarkitekter, Lysuddannelserne, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, International Association of Lighting Designers, Tekniq og Dansk Center for Lys (juryformand). Morten Weeke Borup er DL's repræsentant i juryen. I 2025 har Rune Bugge Jensen været suppleant i juryen, da Morten Weeke Borup var inhabil.

Efter et jurymøde, hvor de indstillede projekter blev gennemgået, blev udvalgte projekter besigtiget af juryen. Efter disse besigtigelser og en efterfølgende votering, valgte juryen at nominere 4 projekter til Den Danske Lyspris 2025. De nominerede projekter er: **Lighthouse** - Aarhus Øje, **Højvangen Kirke**, **Kalejdoskop** og **DIM-Light** - Ny Psykiatri Bispebjerg.

Den 142 m høje bygning Lighthouse er placeret mellem byen og vandet på spidsen af den nye bydel Aarhus Ø. Byens lys set fra bygningen og bygningens lys set fra byen er i fokus i projektets veludførte lysdesign. Udsigt, blændfrihed og komfort er prioriteret, og et dynamisk lys skaber en fyrtårns effekt set fra den omgivende by.

I den nye kirke i bydelen Højvangen ved Skanderborg spiller dagslyset såvel som kunstlyset en vigtig rolle for den sakrale stemning i kirken. Dagslyset filtreres gennem træskærme, og cylindriske armaturer med lysende alabast i kombination med lys integreret i kirkens loft giver en rumskabende og indrammende belysning, og iscenesætter de kirkelige handlinger.

I det boligsociale område Ved Ungdomsboligerne i Gentofte skaber en lysinstallation i en tunnel en inviterende, tryghedsskabende og kunstnerisk oplevelse i et ellers trist område. Placeringen og mønstret af armaturer og en gradvis overgang fra gul over rød til violet skaber en kalejdoskopisk effekt og inviterer til bevægelse. En æstetisk oplevelse og legende stemning er skabt for små midler.

I ny psykiatri Bispebjerg er der anvendt et forskningsbaseret koncept for belysning, der er designet til at opfylde patienternes særlige behov i forhold til døgnrytme, helbred og velvære, og med hensyntagen til lyset fra forskellige verdenshjørner og på forskellige årstider. Patienterne sover bedre, der er mere ro på afdelingen og indlæggelsestiderne er kortere.

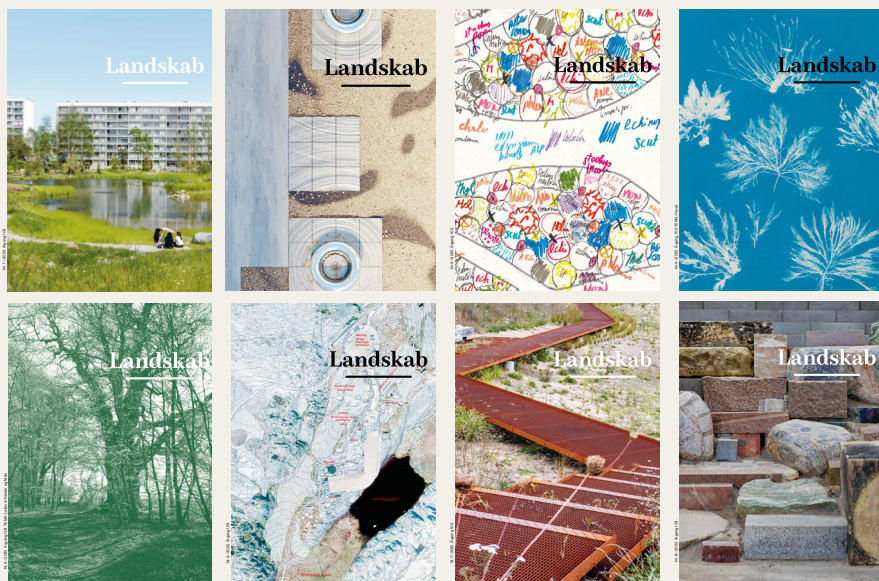
Den Danske Lyspris 2025 overrækkes den 9. april 2026.

Du kan læse mere om de indstillede projekter og om Den Danske Lyspris på: <https://centerforlys.dk/den-danske-lyspris-2/den-danske-lyspris/>

7.13 Udvalget for forstligt formeringsmateriale v/John Norrie

Der er ikke indgået beretning for 2025.

102 årgange af LANDSKAB

Tidsskriftet Landskab årgang 2022 er nu tilføjet på DL's web. Det betyder, at du kan finde 102 års udgivelser af Landskab og Havekunst fra 1920 til og med 2022 helt gratis! Du kan også downloade årsindekset og søge på tværs af alle årgange i samme fil.

7.0 BERETNINGER

7.14 Det Særlige Bygningssyn/Kulturstyrelsen v/Jacob Fischer

Det Særlige Bygningssyn er kulturministerens, og derigennem Slots- og Kulturstyrelsens, rådgivende udvalg i spørgsmål om bygningsfredning og -bevaring i det byggede miljø. Det består af 13 medlemmer, der er udpeget af kulturministeren efter indstilling fra institutioner og organisationer inden for det bygningskulturelle område, og en af organisationerne der indstiller, er DL. Selv om Det Særlige Bygningssyn udelukkende er et rådgivende udvalg, kan styrelsen ikke frede en bygning eller et selvstændigt landskabsarkitektonisk værk uden Det Særlige Bygningssyns positive indstilling. Derimod kan styrelsen beslutte ikke at frede, selv om Det Særlige Bygningssyn har anbefalet fredning.

Siden 2010 har det været muligt at frede Selvstændige Landskabsarkitektoniske Værker, også kaldet SLAV. Dem er der nu fredet otte af, hvilket fortæller om en skævvridning af fordelingen mellem fredede bygninger og fredede landskabsværker, som vi aldrig vil få i balance. Men der arbejdes på sagen.

De otte værker, som er fredet som Selvstændige Landskabsarkitektoniske Værker, er: **Måneporten** i Klampeborg af C.Th. Sørensen. **Aarhus Universitet** af Kay Fisker, C.F Møller og Povl Stegmann sammen med C.Th. Sørensen. **Trinitatis Kirkeplads** i København af Sven-Ingvær Andersson. **Frederiksberg Allé**. **Springvandsterrasserne** i Tivoli af G. N. Brandt. **Vitus Berings Park** i Horsens af C.Th. Sørensen. **Vor Frue Kirkeplads** i **Kalundborg** af C.Th. Sørensen. **De Geometriske Haver** i Herning af C.Th. Sørensen.

Sonja Polls Have i Holte af C.Th. Sørensen og **Vestbad** i Rødovre, ligeledes af C. Th. Sørensen, blev i fredningsindstillingen nævnt som oplagte emner til en SLAV fredning. Styrelsen valgt dog at frede dem som bygningsfredning med omgivelser. Ikke at det i fredningshenseende gør den store forskel, men alligevel ærgerligt og respektløst over for vores fag. Der er, både mystisk og foruroligende nok, ingen landskabsarkitekter ansat i Kulturstyrelsen.

Blandt styrelsens fredningsforslag det seneste år, som er blevet behandlet i Det Særlige Bygningssyn, og som har særlig landskabsarkitektonisk interesse, er forslaget om fredning af den bærende struktur på DTU i Lyngby. Planen blev tegnet af landskabsarkitekterne Edith og Ole Nørgaard og indviet i 1974. Det er en robust plan, der var disponeret til udvikling og udvidelse af et evigt moderne site for tekniske uddannelser. Styrelsen afviste dog fredningen, blandt andet med henvisning til anlæggets store udbredelse, som fredningsmæssigt ikke havde noget fortilfælde. Da forslaget blev forelagt Det Særlige Bygningssyn måtte jeg tale højt og længe for først at overbevise alle i synet om det vigtige i at frede hovedstrukturen i et så unikt og konsekvent udført værk og dernæst overbevise styrelsen om, at de skulle genbehandle forslaget. Jeg finder argumentet om størrelsen som useriøst. Landskaber er nu engang ofte en del større i udbredelsen end de bygninger de omgiver. Og i øvrigt er den fredede Frederiksberg Allé præcis lige så lang som DTU's 1.3 km lange rambla med parkering under tre rækker bøgetræer.

Et særligt emne der har optaget os i synet, er det såkaldte ekspertudvalg nedsat af kulturministeren med det formål at få gjort behandlingen af ansøgninger til ændringer af fredede anlæg smidigere. Ekspertudvalget har udarbejdet et forslag til en radikal ændring af fredningsloven, som nok vil gavne nogle ejere af fredede bygninger, men som er en klar forringelse af vores mulighed for at sikre vores kulturarv for eftertiden. Flertallet af Det Særlige Bygningssyn stiller sig stærkt kritisk over for forslaget og vil protestere med en indsigelse til kulturministeren, ligesom mange andre foreninger og organisationer. Jeg har opfordret DL's bestyrelse til at gøre det samme.

7.0 BERETNINGER

7.15 Green Cities/EU samarbejde v/Susanne Renée Grunkin

Fra kampagne til forening

Efter syv års samarbejde fortsætter Danske Landskabsarkitekter og fire øvrige grønne brancheorganisationer nu indsatsen i en ny ramme: Foreningen Green Cities Danmark. Målet er at skabe mere og bedre bynatur gennem konkrete projekter og et stærkere fagligt afsæt.

Beslutningen om at etablere en forening udspringer både af de resultater, partnerskabet allerede har skabt – og af behovet for at udvikle nye løsninger, der kan integreres i fremtidens byrum.

Da EU-støtten udløb i 2023, sikrede vi et fortsat økonomisk grundlag – nu forankret i en forening, der kan sætte handling bag ordene.

Arbejdet tager fortsat afsæt i fem centrale værdier: klima, biodiversitet, trivsel, social sammenhængskraft og økonomi. Tilsammen skal de understøtte en bæredygtig udvikling af byerne.

Partnere i Green Cities Danmark er fortsat: Danske Landskabsarkitekter, Danske Anlægsgartnere, Danske Planteskoler, Landskabsrådet samt Park- og Naturforvalterne.

Indlæg og debat

Igen i år har vi i Green Cities Danmark markeret os med indlæg og debat:

Odense måler gevinst af park i kroner og øre

En analyse fra Odense Kommune dokumenterer, at grønne områder ikke kun styrker livskvaliteten – de skaber også konkret økonomisk værdi. Det viser en samfundsøkonomisk beregning af parken Dagmars Have, hvor værdien af den nye park vurderes til 22,5 millioner kroner – selvom det kun kostede 5,5 millioner kroner at anlægge parken. Artiklen er bragt i Teknik & Miljø Magasinet.

Biodiversitet i byerne kræver ny tilgang til drift

Ifølge biolog Katrine Grace Turner, senior project manager i COWI, og Emil Utoft, produktionschef i Idverde, er det afgørende, at biodiversitet ikke kun ses som et anlægsprojekt – men som en langsigtet driftsopgave, der kræver tværfagligt samarbejde og strategisk planlægning.

Hvad ved jeg?

På en strålende junidag, var medlemmer af DL inviteret til rundvisning på Tuborg Strandeng i Hellerup. Landskabsarkitekt MDL Julie Kierkegaard og Lars Hegnet Knudsen fra Julie Kierkegaard AS Landskabsarkitekter fortalte detaljeret og levende om projektet. Foto: Lillian Thomsen

7.0 BERETNINGER

Vi kan designe ambitiøse og bæredygtige løsninger, men hvis driften ikke hænger sammen med intentionerne, risikerer vi at miste både biodiversitet og opbakning fra borgerne. Synspunkterne blev fremført af Turner og Utoft i oplægget "En dynamisk tilgang til bæredygtige byer" på konferencen Biodiversitet & Arealansvar i Aarhus.

Grøn revolution i nabolaget: Sådan forvandlede beboerne deres gade

Små skridt kan føre til betydelige forandringer. Ved at integrere grønne og blå løsninger har beboerne i Hans de Riesstraat, i den hollandske by Alkmaar, skabt en model for fremtidens byrum.

Beboerne har taget aktiv del i at gøre deres gade mere bæredygtig og modstandsdygtig over for klimaforandringer. Projektet fremhæver grøn omstilling, sociale sammenhænge og biodiversitet som centrale elementer, der kan tjene som inspiration for andre europæiske byer.

Endelig havde Green Cities Danmark i 2025 fortsat partnerskabet med Building Green i forbindelse med konferencerne Build for Biodiversity samt Biodiversitet og Arealansvar.

7.16 Hillerød Kommunes Arkitekturråd v/Peter Juhl

Rådets formål

I forbindelse med Hillerød Kommunes arkitekturpolitik fra 2020 har Hillerød Kommune etableret et arkitekturråd bestående af tre fageksperter med kompetencer inden for bygningsarkitektur, byrum/byplanlægning og landskabsarkitektur.

Formålet med arkitekturrådet er, at det skal arbejde for at fremme arkitektonisk kvalitet med afsæt i arkitekturpolitikens mål og pejlemærker. Rådet skal bidrage med uvildig faglig rådgivning fra flere fagkompetencer (eksempel i forhold til skala, indpasning, facadedetaljering, udformning af byrum, kantzoner, livet mellem husene m.v.). Herved belyses en given sag fra flere perspektiver så der opnås et mere nuanceret grundlag forud for en politisk beslutning.

Arkitekturrådets forankring

Arkitekturrådet er forankret i Hillerød Kommunes afdeling By og Miljø, sektion Klima,

Åben Land Konference

Danske Landskabsarkitekter var medarrangør af Åben Land 2025, der blev afholdt ved Kobæk Strand i Slagelse med fokus på Den Grønne Trepert og planlægningen af det åbne land. Foto: Marina Rets.

7.0 BERETNINGER

Natur og Byplan. Arkitekturrådets anbefalinger vil, uanset om forvaltningen anbefaler at følge dem, fremgå af sagsfremstillingen ved politisk behandling i Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget.

Opgaver i Arkitekturrådet

Arkitekturrådet rådgiver både politikere og forvaltning.

Rådgivning til forvaltningen i forbindelse med aktuelle projekter/sager:

- Arkitekturrådet kan kommentere og komme med faglige kommentarer til igangværende lokalplaner på et tidligt stade i processen. I særlige tilfælde kan arkitekturrådet inddrages med tilsvarende rådgivning i forbindelse med konkrete byggesager eller udarbejdelse af helhedsplaner

Kriterier for valg af projekter, der kan være genstand for rådets inddragelse:

- Projekter, der bryder afgørende med omgivelserne eller den udvikling, der planlægges for et givent område. Det kan f.eks. være i forhold til skala, tæthed, arkitektonisk udtryk og landskab
- Projekter, der kræver større nedrivninger eller ændringer i landskab eller byrum
- Projekter placeret på centrale steder, som stiller øgede krav til byrums kvalitet, sikring af kulturarv, bygningshierarki m.m.
- Overordnede udviklingsplaner, helhedsplaner eller bydelsplaner
- Arkitektkonkurrencer

For alle typer af projekter (med undtagelse af særlige byggesager) gælder, at arkitekturrådet skal inddrages tidligt i processen, typisk på startredegerelsesniveau før offentlig høring således, at rådets anbefalinger kan indgå i den videre planlægning og projektering. Arkitekturrådet skal som udgangspunkt ikke inddrages i projekter, hvor der allerede er truffet detaljerede og specifikke designmæssige valg.

I 2025 har Arkitekturrådet udtalt sig om fem forskellige projekter af forskellig karakter fra mindre bygninger i landsbymiljøer og tæt by til en ny folkeskole. Rådet består ud over landskabsarkitekt MDL Peter Juhl også af arkitekt Sara Ettrup og arkitekt Helle Juul.

7.17 Have & Landskab udstilling / Advisory Board v/Niels Lützen

I begyndelsen af september sidste år løb Have og Landskab 2025 af stablen, og for første gang blev messen afholdt på slottet Ledreborg ved Lejre. Det var derfor ventet med spænding hvordan det blev modtaget af både udstillere og besøgende.

Besøgstallet var næsten det samme som sidste gang, dog en smule lavere end sidst. Udstillingsområdet var meget anderledes end Jernbjerggård i Slagelse. Omgivelserne var fantastiske, med smukke og velplejede grønne områder og det unikke slot som kulisser. Udstillingsområdet er integreret i slottets bygninger og haveanlæg. Flere af slottets gamle bygninger der blev brugt til forskellige formål, bla. Future Lab, Fagligt Forum mv.

DL spillede en større rolle end tidligere, og det var også tydeligt, at messen rummede mere og mere faglig viden debat for alle de grønne fag og for alle niveauer. Der blev afholdt en del arrangementer for og af DL, bla. en række foredrag der direkte henvendte sig til landskabsarkitekter som skovrejsning, grøn omstilling og resourceforbrug under Fagligt Forum, og desuden en række nye materialer og produkter i Iværksætterlandsbyen.

7.0 BERETNINGER

Da det jo er den største grønne messe i nord og den eneste der arbejder tværfagligt er det vigtigt at man deltager. De landskabsarkitekter jeg talte med var alle begejstrede. Det er svært andet, når man er tilskuer i disse omgivelser og med det omfattende og vedkommende faglige program.

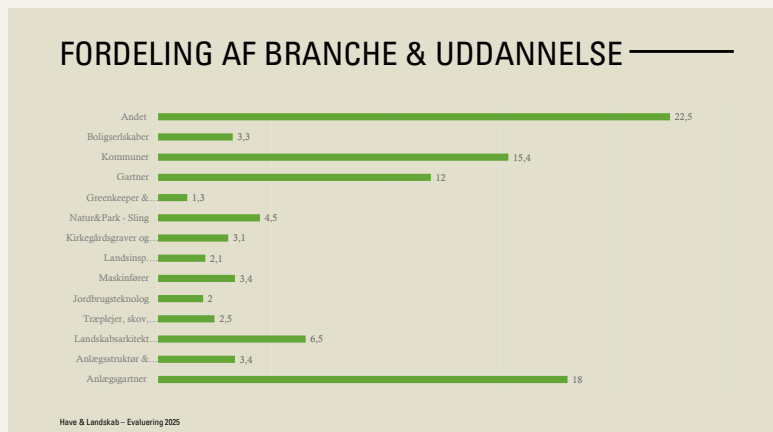
For udstillerne var der både begejstring, men også nogen kritik. Området er svært, fordi der er meget terræn og ujævne flader, så nogle besøgende kom ikke helt ud i krogene i det ret store udstillingsområde. Man efterlyste en større koncentration, hvis det er muligt.

Besøgsstatistikken viste 6,5 % af de besøgende var landskabsarkitekter. Da vi er ca. 1000 landskabsarkitekter i landet svarer det til 65 personer. Det er et alt for ringe fremmøde, når man ser hvor meget viden, hvor mange nyheder og hvor meget netværk der kan opsamles og ses på messen. Det tal skal mangedobles til næste gang! Og det gælder bestemt også kommunalt ansatte og især boligselskabernes driftsfolk. Der er bestemt meget at hente for alle der beskæftiger sig med det grønne, og som man kan se i debatten mangler man mange steder viden om drift og andet.

Nu deltog jeg ikke, da jeg havde forstuvet min fod dagen før åbningen, men jeg var der den dag og hængte en plancheudstilling op i Future Lab. Det var udstillingen om træer, som jeg senere lagde på LinkedIn. Plancheudstillingen er en idé til bla en konkurrence om hvor træerne skal stå i byer og på landet. Det er et tema mange andre også arbejder med, men jeg synes landskabsarkitekter skal gå i spidsen for debatten. Derfor var ideen med plancherne at fortælle folk om hvor meget træerne egentlig kan i form af miljøtjenester, biodiversitet, klima, CO2 reduktion og ikke mindst arkitektur og velvære.

Vi ved jo som landskabsarkitekter hvad træerne kan, men det er langt fra alle der ved det. Derfor skulle plancherne være en forløber for en konkurrence blandt studerende og elever, der skal stille skarpt på byerne fortælle os hvor træerne kan stå, hvordan byerne kan gentænkes og hvordan træerne skal plantes. Man kan også vælge at vise hvordan landskabet skal behandles for at modtage 250.000 ha ny skov og natur.

Besøgsstatistik
for Have &
Landskab 2025.
Kilde: HL 25.

7.0 BERETNINGER

HL, DL og tegnestuen arbejder nu med at søge midler til afholdelse af konkurrencen, hvor vi gerne ser præsentationen af vinderne i forbindelse med en HL 365 temadag og emnet træer. Målet er selvfølgelig at få plantet mange flere træer, og ikke mindst påvirke politikerne til at sætte penge af til dem. Det tror vi de vil, når de ser hvordan det kan gøres, og hvor meget det betyder for mennesker, dyr og omgivelser.

7.18 Arkitekter Uden Grænser v/Louise Helmbo Bækgaard

Arkitekter Uden Grænser (AUG) er en humanitær organisation, der arbejder for at skabe udvikling med arkitektur og planlægning som redskaber. Arkitekter Uden Grænser blev stiftet i 2008 og er medlem af paraplyorganisationen Architecture Sans Frontières International.

AUG mener, at anstændige levevilkår er en menneskeret, og at den kan fremmes ved at tænke i helheder og ved at integrere både tekniske, sociale og æstetiske aspekter i byggeri og planlægning. Derfor stiller AUG arkitektfaglig viden til rådighed for civilsamfund og organisationer, der normalt ikke har adgang til denne, og tager medansvar for, at byggeriet udvikler sig i en socialt, økonomisk og miljømæssigt bæredygtig retning.

Danske Landskabsarkitekter og Arkitekter Uden Grænser har indgået et samarbejde med henblik på at styrke begge organisationers virke og skabe størst mulig værdi gennem frivilligt arbejde. Samarbejdet har til formål at fremme bæredygtighed, innovation og æstetik i landskabsdesign og planlægning samt at støtte udsatte befolkningsgrupper.

Samarbejdet er forholdsvis nyt og er stadig ved at finde fodfæste. I 2026 bør der fokuseres mere på, hvordan samarbejdet kan bruges til at udveksle viden og erfaringer, fælles profilering samt gennemførelse af projekter i partnerskab. Et arrangement om landskabsarkitekturens rolle i udviklingsprojekter er i støbeskeen.

Har du idéer til et arrangement eller andet, er du meget velkommen til at tage kontakt til Louise Helmbo Bækgaard på mail: louisebgaard@gmail.com.

8. EVENTUELT

Årsberetningen 'Kurere' udgives af Danske Landskabsarkitekter.
Ansvarlig for indhold er foreningens bestyrelse og sekretariat.
Spørgsmål bedes rettet til sekretariatet.

D A N S K E LANDSKABSARKITEKTER

v/daglig leder Lillian Thomsen
Akademikerhuset
Peter Bangs Vej 30
2000 Frederiksberg
Telefon 33 32 23 54

dl@landskabsarkitekter.dk
www.landskabsarkitekter.dk

Danske Landskabsarkitekters sekretariat. Fra venstre: Lillian Thomsen, Rikke Lund Paulsen, Nicky Andreas Puggaard Heinrichs & Ida Svensson Levin.
Fotograf: Nana Reimers

KOMPAN

Tak til
Danske Landskabsarkitekters
sponsornetværk

GRAPHISOFT. | CENTER

**SANDSTONE
NATURSTEN**

bq byqqros

 Solum

 vestre

OREV
VANDINGSSYSTEMER

VEJ-EU
VEJSEKTORENS EFTERUDDANNELSE

HAUBJERG | MADSEN

nola

HARRIS

ANLÆGSGARTNER
MØLLER LØKKEGAARD

outsider
RETHINK URBAN SPACE

 VegTech

**KANT
DESIGN**
WWW.KANTDESIGN.DK

VANGSØE
BENT
NATURSTEN A/S

 Anlægsgartnerfirmaet
Kirkegaard AS

ZURFACE

 Agrometer

 Optimus
Anlæg A/S

 I.B.F.

SCALGO

MALMOS
en del af **td verde**

BEGA | **AUBRILAM**

 **FARUM
BETON &
NATURSTEN**

**STEFFEN
STEN**

Aarhus Cementvarefabrik

 Mattle